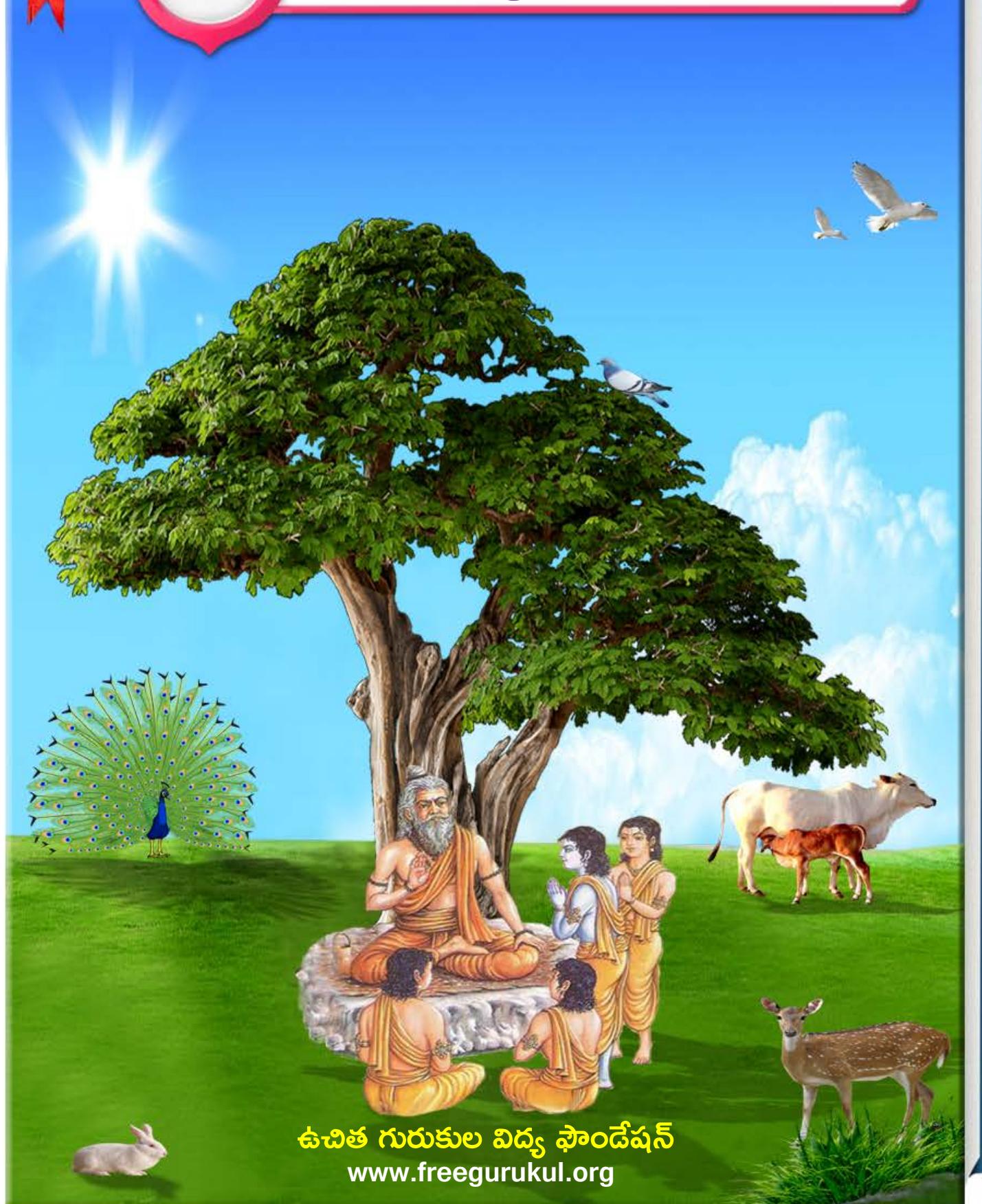


వేదాంగాలు

భాషాశాస్త్ర మూల సూత్రాలు



ఉచిత గురుకుల విద్య పొందేషన్
www.freegurukul.org

సదాశివ సమారంభం



గురు దిక్షిముని

గురు వెన్కటేశ్వర ముహార్షి

గురు శుక ముహార్షి

గురు నారద ముహార్షి

గురు వాస్తవికీ ముహార్షి

గురు కృప

శంకరాచార్య మధ్యమం



గురు దివిదాస్

గురు కశ్చేర్ దాస్

గురు తైతిశ్య మహా ప్రథము

గురు నాన్క్

గురు రామచేంద్ర స్వామి

గురు నీరబ్రహ్మండ్ర స్వామి

యోగి మేమన

అస్క్రూదాచార్య పర్యంతాం



గురు తృప్తింగ స్వామి

గురు లాహారి మహాశయ

గురు రామకృష్ణ పరమహంస

అమృతార్ధా దేవి

గురు విదేశసందర్

గురు నాయయుగ్

గురు అరవిందీ

గురు రఘు మహార్షి

గురు యోగానంద

గురు భక్తివేదాంత ప్రథమాద

గురు మాచియాళ స్వామి

గురు విద్యాలక్ష్మికాసందగిరి

గురు తండ్రిశేఖర పరమాచార్య

పందే గురుపరంపరాం..





“ఉచిత గురుకుల విద్య పొందేషన్” ద్వారా విలువలు, నైపుణ్యాలతో కూడిన విద్య ఉచితంగా + సులభంగా + ఆకర్షణీయంగా + నాణ్యతతో కూడి అందించే సేవా కార్యక్రమంలో బాగంగా ఈ పుస్తకాన్ని భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్ (డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా) నుంచి సేకలించి అందిస్తున్నాము. ఇందుకు మేము వారికి కృతజ్ఞత తెలియజేసుకుంటున్నాము.

సాయి రామ్ వారి సేవల విస్తరణలో బాగంగా ఈ పొందేషన్ స్థాపించబడినది. ఈ స్వచ్ఛంద సంస్కరణ ద్వారానే అన్ని సేవలు అందించబడును. ఇటువంటి పుస్తకాలు మీరు ప్రాసినట్టయితే లేక సేకరిస్తే మాకు తెలియజేయండి. మేము ప్రతి విద్యార్థికి ఉచితంగా అందేలా చేస్తాము, తద్వారా ఉన్నత విలువలు, నైపుణ్యాలు కలిగిన విద్యార్థులను మన దేశానికి అందించవచ్చు. మాతో కలిసి నవ భారత నిర్మాణ కార్యక్రమంలో పనిజేయటకు, భాగస్వామ్యం ఆగుటకు ఆసక్తి ఉంటే సంప్రభించగలరు.

ఈ గ్రంథాలను ఉచితంగా ఆన్ లైన్ లో చదువుటకు, బిగుమతి(డోస్టోప్) చేసుకొనుటకు గల మార్గాలు:

- 1) భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్: <http://www.new.dli.ernet.in>
- 2) ఉచిత గురుకుల విద్య పొందేషన్ వెబ్ సైట్ : www.freegurukul.org
- 3) సాయి రామ్ వెబ్ సైట్ : <https://sites.google.com/site/sairealattitudemanagement>
- 4) మొబైల్ అప్: Free Gurukul

గమనిక: భక్తిజ్ఞానం, ధర్మ ప్రచారార్థం ఉచితంగా eBook రూపంలో భారత ప్రభుత్వపు డిజిటల్ లైబ్రరీ సహాయంతో ఇవ్వడం జరిగింది. ఇది లాభార్జన దృష్టిలోని ఉచిత సేవ. ఈ సేవలో అంతర్జాలంలోని(ఇంటర్నెట్) లైసెన్సు / కాపీరైట్ అభ్యంతరాలు లేనివి అనుకోన్న పుస్తకాలను గ్రహించటం జరిగినది. అనుకోకుండా ఏవైనా అభ్యంతరకరమైనవి ఉన్నచో మాకు తెలుప మనవి, వాటిని తొలగించగలము అని మనవి చేసుకొంటున్నాము.

Website: www.freegurukul.org

Mobile App: Free Gurukul

email: support@freegurukul.org

Facebook: www.facebook.com/freegurukul Help Line / WhatsApp: 904 202 0123

“మన లక్ష్యం: విలువలు, నైపుణ్యాలతో కూడిన విద్య అనేబి ఉచితంగా + సులభంగా + ఆకర్షణీయంగా + నాణ్యతతో కూడి అందలికి అందించబడాలి “

ఉచిత గురుకుల విద్య పొందేషన్ – Free Gurukul Education Foundation

సర్వం పరమాత్మ పొద సమర్పణమన్న

ಭಾರತ ಪ್ರಭುತ್ವಪು ವೆಬ್ ಸೈಟ್ - ಡಿಜಿಟಲ್ ಲೈಬ್ರರಿ ಅಫ್ ಇಂಡಿಯಾ

<http://www.new.dli.ernet.in>

Digital Library of India: Inc. X

www.new.dli.ernet.in

Digital Library of India

Hosted by: Indian Institute of Science, Bangalore in co-operation with CMU, IIT-H, NSF, ERNET and MCIT for the Govt. of India and 21 major participating centres.

Home Vision Mission Goals Benefits Content Selection Current Status People Funding Copyright Policy FAQ RFP

Books

Title: Ramayanam

Author:

Year: to

Subject: Any Subject

Language: Telugu

Scanning Centre: Any Centre

Clear Search

Presentations and Report

Statistics Report

Status Report

Feedback | Suggestions | Problems | Missing links or Books

Click here for PDF collection
DLIMIRROR at IICAA Data Center PUNE

For the first time in history, the Digital Library of India is digitizing all the significant works of Mankind.

Click Here to know More about DLI Now!

Books	Journals	Newspapers	Manuscripts
<ul style="list-style-type: none">Rashtrapati BhavanCMU-BooksSanskritIIT TirupathiKerala Sahitya Akademi	<ul style="list-style-type: none">INSA	<ul style="list-style-type: none">Times of IndiaIndian ExpressThe HinduDeccan HeraldEenaduVaartha	<ul style="list-style-type: none">Tamil Heritage FoundationAnna University NEW!

Title Beginning with.

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Author's Last Name

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Year

1850-1900	1901-1910	1911-1920	1921-1930	1931-1940	1941-1950	1951-
-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-------

Subject

Astrophysics	Biology	Chemistry	Education	Law	Mathematics	Mythology	Religion	For more subjects...
--------------	---------	-----------	-----------	-----	-------------	-----------	----------	----------------------

Language

Sanskrit	English	Bengali	Hindi	Kannada	Marathi	Tamil	Telugu	Urdu
----------	---------	---------	-------	---------	---------	-------	--------	------

అతి విశిష్టం ఈ దానం!

స్వామి వవేకానంద

“దొనాలలోతెల్లా ఆధ్యాత్మిక విద్యాదానం చాలా శేషమైంది! దాని తరువాతిది లోకిక జ్ఞానదానం, ప్రాణదానం, అనుదానం” అని వాయ్సమహర్షి చెప్పారు.

మన ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానం భారతదేశ పూడ్చలలో నిలిచి బోకూడదు. లోకమంతటినీ అవరించాలి! ఇలా లోకవ్యాప్తమైన ధర్మప్రవారాన్ని మన పూర్ణమై చేశారు. స్వాందవ వేదాంతం ఎన్నదూ ఈ దేశం దాటి పోలేదని చెప్పేవారు, మతప్రవారార్థం తొలిసారిగా, పరదేశాలకు వెళ్లిన సన్మాసిని నేనే అని చెప్పేవారు, తమ జ్ఞానిచరిత్ర నెరుగని వారే! ఇలాంటి సంఘటనలు ఎన్నోసార్లు జరిగాయి. అవసరమైనప్పుడల్లా, భారతీయ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానప్రవాహం వెల్లువలా లోకాన్ని ముంచేతుతూ వచ్చింది.

రాజకీయ ప్రచారాన్ని రణగొఱధ్వనులతో, యోధులతో సాగించవచ్చు. అగ్నిని కురిపించి, కత్తిని జిచిపించి, లోకిక జ్ఞానాన్ని సంఘనిర్మాజ విజ్ఞానాన్ని విరివిగా ప్రవారం చేయవచ్చు. కానీ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానదానం కళ్ళకు కనిపించకుండా, చెవులకు వినిపించకుండా కురుస్తూ, రోజుా పుష్టుల రాసుల్ని వికసించజేసే మంచులాగా నిశ్చటంగా జరగవలసి ఉంది. భారతదేశం నిరాచంబరంగా, లోకానికి మళ్ళీ మళ్ళీ చేస్తూ వచ్చిన దానమిదే!

మిత్రులారా! నేను అవసరంచించే విధానాన్ని తెలియజేస్తాను వినండి. భారతదేశంలోనూ, ఇతర దేశాల్లోనూ మన పారమాత్మిక ధర్మాలను బోధించడానికి తగినవారుగా మన యువకుల్ని తయారు చేయడానికి భారతదేశంలో కొన్ని సంస్కలను నెలకొల్చాలి! ఇప్పుడు మనకు కావలసింది బలిష్టలు, జవసంపన్ములు, బుఱువర్తనలు, ఆత్మ విశ్వాసపరులు అయిన యువకులు. అలాంటి వారు నూరుమంది దొరికినా, ప్రపంచం పూర్తిగా వరివర్తన చెందగలుగుతుంది!!

ఇవ్వారక్తి తక్కిన శక్తులన్నీటి కన్నా బలవత్తరమైంది. అది సాక్షాత్కార భగవంతుని దగ్గరి నుండి వచ్చేదే కాబట్టి దాని ముందు తక్కినదంతా లోంగిపోవలసిందే. నిర్మలం, బలిష్టం అయిన ‘ఇచ్చ’ (సంకల్పం) సర్వశక్తిమంతమైంది. దానిలో మీకు విశ్వాసం లేదా? ఉంటే మీ మతంలోనీ మహాస్వత ధర్మాలను ప్రపంచానికి బోధించడానికి తంకణం కట్టుకోండి. ప్రపంచం ఆ ధర్మాల కోసమై ఎదురుచూస్తోంది. ఆనేక శతాబ్దీలూగా ప్రజలకు క్షద్రసిద్ధాంతాలు నేర్చడం జరిగింది. వారు వ్యర్థులని ప్రపంచమంతటా బోధలు జరిగాయి. ఎన్నో శతాబ్దీల నుండి వారు ఈ బోధనల వల్ల భయట్టాంతులై, పతుప్రాయులైపోతున్నారు. తాము ఆత్మస్వరూపులమనే మాటను వినదానికినా వారెన్నదూ నోచుకోలేదు. “సీచాతిసిచుడిలో కూడా ఆత్మ ఉంది. అది అమృతం, పరమ పవిత్రం, సర్వశక్తిమంతం, సర్వవ్యాపకమైనది” అని వారికి ఆత్మను గురించి చెప్పింది. వారికి ఆత్మవిశ్వాసాన్ని ప్రసాదించండి. *



ప్రచురణ-4

భాషా శాస్త్రి మహాలు సూత్రలు

రచయిత

కొత్తపల్లి రంగారావు

విద్యాప్రమీల, భాషాప్రమీల



అరుణోదయ ప్రచురణలు

విషయ సూచిక

—ఎలుగు—

1.	భాషలు	7
2.	భాషాకుటుంబాలు	7
3.	బ్రేక్ మూల భాషలు	12
4.	<u>భాషాశాస్త్రం</u>	14
5.	భాషా బోధనలో భాషాశాస్త్ర వద్ది	16
6.	భాషాశాస్త్ర ప్రయోజనాలు	17
7.	వివిధ గొల-తెగల-భాషల సమ్మేళనం	19
8.	ఇంగ్లీషు-తెలుగు సాధృశ్యాలు	28
9.	భాషా శాస్త్రం-భాషాధ్వయనం	30
10.	చరిత్ర-చారిత్రకాభారాలు-భాష	32
11.	భాషా సంబంధ నిర్ణయం	33
12.	భాష అంచేషి	36
13.	భాషాశ్శత్రు_త్రి	35
14.	భాతువులు-నామములు	37
15.	భాషలు-నిర్మాణ కేదాలు	39

16.	భావ-వర్ణభేదం	41
17.	భావ-నునాది-పై కట్టడం	44
18.	భావా వరిచామం	46
19.	వరిచామకారచాలు	49
20.	వరిచామ నూత్రాలు	51
21.	ధ్వని వరిచామ నూత్రాలు	52
22.	సంస్కృతం-మూల భావ	53
23.	భావలు-పారశ్వరిక ప్రభావం	54
24.	అర్థ వరిచామం-శాస్త్రార్థ శాశ్త్రం	57
25.	వ్రజలు-పండితులు	60
26.	లిపి వరిచామం	61
27.	వర్ణ సమాజాలు-భావలు	64
28.	సోమలిష్ట వ్యోవశ్ఫ-భావలు-పవంచ భావ	66
29.	సమాన పద్మాశాలు	68
	ఆధారాలు	71

భాషలు

నేడు వృవంచంలో భాషలు నుమారు మూడువేల (3000) కు పైగా ఉన్నాయి. ఇందులో అధిక సంభ్యాకులు మాటాడుతుండే పదమూడు పెద్దభాషల్లో అగ్రస్తానం తెనా (హన్ - హూణా?) భాషది (55). దాదాపు వృవంచమంతటా వ్యాపమై తెనాభాషతచువాత ఎక్కువమంది మాటాడేభాష ఇంగీషు (25). అటుపిమ్మటు హిందీ - ఉర్దూ (20) స్పృనిష్ (14) రఘున (12) జర్గున (8) జాపసీన్ (8) (ఫైంచి (7) జంగాలీ (6) వ్హైరా భాషలు పరుసగా అధిక సంభ్యాక ప్రజలచే భాషించ బడుతున్నాయి.

భాషా కుటుంబాలు

ఈ వివిధభాషలను కొంతపఱకు వరిశీలించిన భాషా కొత్తజ్ఞులు ప్రకృతి-పత్యయ సామ్యమునుబ్ధి, తదితర వ్యాపక రణ సామ్యాన్ని బట్టి పీటిని (1) ఆర్య (ఇండో-యూరపియన్) (2) సెమిటిక్ (3) హామిటిక్ (4) తుర్కీయయన్ (ఉరల్-ఆట్టయిక్) లనే నాలుగు కుటుంబాలుగా విభజించి ఉన్నారు.

I ఆర్య (ఇండో-యూరపియన్) భాషలు : ‘సటమ్’ భాషలనీ, ‘కెంటుమ్’ భాషలనీ రండురకాలుగా వ్యవహరించ బడుతున్నాయి.

‘సటమ్’ భాషలు— i ఆర్యన, ii ఆర్క్షియన iii చాప్టో స్ట్రోనిక్, iv ఆశ్వేషియన భాషలు.

‘కెంటుమ్’ భాషలు- i టూర్మ్యటనిక్ (జర్మనీక్), ii కెల్విక్, iii గ్రీక్ ii లాటిన్ భాషలు.

పై ఎనిమిది శాఖలు (stocks) ను శాఖోవశాఖలు (branches)గా చీలి. ఈ క్రిందివిధంగా అనేకాధునిక ఆసియా పరోపా భాషలకు మూలములైనవి.

ఆర్యశాఖ:- i భారతీయ వైదిక వ్యావహారిక భాషలు, ii ఎరేనియన అవేస్తా భాషలుగా చీలింది.

భారతీయ వైదిక భాషనుంచి, ఆనాటి వ్యావహారిక భాషలనుంచి క్రమేణ సంస్కృత ప్రాకృత భాషలునూ, అవి అనేక మార్పులు జరిగినమొదట 1 హిందీ, 2 బెంగాలీ, 3 వంజాబీ, 4 మరాతీ, 5 గుజరాతీ, 6 సింధీ, 7 బిరియా, 8 అస్సామియన్ మొదట ఆధునిక ఉత్తర హిందూస్తాన భాషలుగానూ పరిణమించాయి.

ఎరేనియన భాషనుంచి ఆధునిక పర్మియన్, ఆఫ్ఘాన్, తాజిక్, కంస్క్రీక్, బెలూచీ మొదట మధ్య ఏమియా భాషలు ప్రాదుర్భవించాయి.

శాలో-సావో-నిక్ శాఖ:- ఇది ముఖ్యంగా తూర్పుయూర పుకు సంబంధించినది. 1 ర స్యా, 2 లిథుయేనియా, 3 పోలండు, 4 సెర్బీయా, 5 బట్టేరియాలలోని భాషలునూ, 6 హంగరీ, 7 బాహీమియాలలోని కొన్స్టాన్ భాగాలలో మాటూడే భాషలును ఈ తెగలో చేయతాయి.

టూర్మ్యటనిక్ శాఖ:- i సాక్షండిసేవియన్ ii గోధీక భాషలుగా చీలింది.

i] సాక్షాండినేవియన్ భాషలు : 1 ఎస్టాండిక్ 2 స్వీడిక్
3 నార్మీజియన్ 4 డెనిష్.

ii] గోధిక్ భాషలు :- 1 జర్గున్ 2 ఫ్రిజియన్ 3 డచ్
4 లైమిష్ 5 శాక్షున్ 6 ఇంగ్లీషు.

క్రెలిక్ శాఖ :- i గాలిక్ ii క్రైమిక్ లేక కేంబ్రియన్.

i గాలిక్ భాషలు :- 1 ఎరిష్ 2 ప్రైలాండ్సాక్షాచ్ 3
మాంక్రూ (మాన్ దీవ్యపథాష)

ii క్రైమిక్ భాషలు :- 1 వెల్సు 2 కోర్సుష్ 3 బ్రెటన్.

లాటెన్ శాఖ :- 1 ఇటాలియన్ 2 ప్రెంచి 3 స్పూనిష్
4 పోర్చుగీస్.. వీకిని రోమన్స్ లేక నోమనిక్ భాష
లంటారు.

II సెమిటిక్ భాషలు : 1 సొఫ్యూ 2 చాల్ఫ్రెక్ 3 ఫోనిషి
యన్ 4 సిరియాక్ 5 ఆరబిక్ 6 మార్బీన్ 7 ఎఫియోహిక్
మొదలయినవి.

III హామిటిక్ భాషలు : 1 ప్రాచీన కుజిషి యన్ 2 కోష్టిక్
భాషలు.

IV తుర్కీయన్ (యూరో-ఆఫ్రియక్) భాషలు: i సిఫియన్
ii డ్రవిడియన్ iii మతెయక్ లేక మతె-పొలిసిషియన్
లేక బీమసిక్ iv దగ్గిక్ v మాండా మొవర్గాల భాషలు.

i సిగ్రియన్ వగ్గం: 1 ఫిన్లాన్ 2 లాప్పిస్ 3 హంగేరియన్
4 షుర్కిన్ 5 మంగోలియన్ 6 మంచూ,

- ii ద్రవిడియన వర్గం: 1 తెలుగు 2 కన్నడం 3 తమిళం
 4 మళ్లయాశం 5 తుట్టు 6 కొడగు 7 తొద 8 కోర
 9 కునుఖు 10 మల్లూ 11 గోంది 12 కుళు 13 కోలాఫూ
 14 బ్రాహుంశు 15 జావసీన్ 16 కొరియన్ మొల్లా
 ఈజొన్యూసియూ భాషలు.
- iii బీమనిక్ వర్గం: 1 మలాకా 2 ఇండోచైనా 3 ఇండో
 సిమియూ 4 ఆస్ట్రేలియూ 5 దక్షిణాఫ్రికా 6 చైనా
 7 సరమాం 8 బర్బూ 9 టిబెట్ 10 దక్షిణాలమురికాల
 లోని భాషలు 11 స్పెయిన్-బ్రాస్టులోని బాస్కు భాష
 మొల్లా. ఈదేశాల్లోని ఆదిమ నివాసులను, మధ్యభారతం,
 తెంగాల్ మొల్లాచోట్లఁడున్న ఇండియాలోని ఆదిమనివాసుల
 (ముండాలు, నాగులు, సంతొలుల)ను మంభేర్క్ తెగలని
 కొత్తజ్ఞులు భావిస్తున్నారు. ఈ తెగలకు, ఏరి భాష
 లకు గల పారస్పరిక సంబంధాలనుగూర్చి ఇత్తోధిక పరి
 శోధన అవసరం. చైనాలో (విధానంగా ఒక్క చైనా
 (హాన్) భాషనే సుమారు 55 కోట్ల ప్రజలు మాట్లాడు
 తున్నారు. హాన్ జాతికాక చైనాలో ఇంకో వది ఇతర
 అప్పంభ్యాక జాతులున్నాయి.

iv దర్కిం వర్గం: 1 బ్రాహుంశు 2 వష్టై 3 మీనా

v ముండావర్గం: గవరభాష మొల్లా.

అర్యభాషలు (ఇ.యు.భా.) ప్రీవంచ భాషలన్నింటిలోక్క
 శ్రాగా అధికృథి (ఉత్తరమంచీణికి) చెందినవి. పరిప్రేతకు,
 వైవిధ్యానికి, వదసంవదకూ, సారస్వత విన్తుత్తికి సేరాందినవి.

వ్రీపంచ జనాభాలో దాదావు సగంమంది యొ భాషలు మాట్లాడేవారే. ఇవి వ్రీపంచమంతటా అనేక ప్రాంతాల్లో బహుళ వ్యాపిగాంచినవి. ఇందులు ఆర్థిక రాజకీయ భాగాల్లిక చారిత్రకాది కారణాలన్నో వివిధ చారిత్రకడశల్లోనూ, యుగాల్లోనూ పనిచేశాయి. తత్ఫలితంగా దార్చివిడభావాల్లాంటి తదితర భాషాకుటుంబాలమీశద కూడా యొ కుటుంబానికి సంబంధించిన భాషలవ్రీభావం పొచ్చుగావడింది. అటుపిమ్ముట సెమిటిక్ భాషలు వస్తాయి. దైనా భాషకూడా అతి ప్రాచీనమైనది. అందులో అతిప్రాచీనమూ అత్యంతవివులమూ అయిన సారస్వతం ఉంది. భారతీయ భాషాసంస్కృతుల వ్రీభావం ఇందులో నువ్వుక్త మచ్చులో ఉండి.

412
క్ర. 47/

పై భాషాకుటుంబాలలో ఇండ్ - యూరపియన్ భాషా కుటుంబంలో మాత్రమే తగినంత వరితోభన జరిగింది. పాశ్చాత్య వండితులు అందులోనూ గ్రీక్, రోమన్, టూర్కినిక్, ఆర్య శాఖలందు మాత్రమే విశేషక్కమే గావించారు. స్కావ శాఖలో గానీ, మధ్యవీషియూ భాషల్లోగానీ వారు తగినంత వరితోభన చేయలేదు. అంచేత చాలామంది పాశ్చాత్య భాషాశ్శ్రీ వేత్తలు ఆర్య, సెమిటిక్ కుటుంబాలుగాక మిగతాప్రవంచ భాషలన్నీఎటినీ ‘తురేనియన్’ కుటుంబంలో చేరిపేశారు.

ఈవిధంగా వివిధవర్గాలను ‘తురేనియన్’ కుటుంబంగా చేరికొనడం కొంతమంది భాషాశ్శ్రీజ్ఞులకు ఇష్టంలేదు. అందుచేత పీరివర్గాలను వేరువేరు కుటుంబాలుగా పేరొకాన్నారు. ‘ఫోలె’ జెప్పినట్లు ఈభాషలన్నీ సుష్టుప్రత్యయ (Agglutin-

native) భాషలు కౌవడంలోనూ, వీటిని మాటాడే వివిధ తెగల్లో జాతులుగా పరిణమించిన చైనా, ద్రావిడాది తెగలు తప్ప మిగతావి చాలవరకు సేటికీ సంచార తెగల్లే, ఆర్కి, సాంఖుక, రాజకీయ, సాంస్కృతిక నిర్మాణాన్ని, భాషాలిపి సారస్వత నిర్మాణాన్ని తీర్చి దిద్దుకోక పోవడంలోనూ, పడవాక్యాది భాషానిర్మాణంలోనూ తప్ప ఒకే కుటుంబానికి చెందినవని చెప్పడానికి వీలేనంతగా వరస్వర విభిన్నాలుగా యిందలి వివిధవర్గాలు కన్నిష్టున్నాయి. అయినా, ఇంకా ఎంకో వరిళోధన చేసిచూడడం అవసరం.

రఘ్యేన్ భాషాతత్వవేత్తలు తమభాషలనుగురించి చేసిన అమూల్యకృషిమన కిటీవలివరకు లభించలేదు. అలాగే ఆధునిక చైనా పండితుల భాషాకృషి సయితం ఇంతవరకు వూర్తిగా లభించలేదనే చెప్పాలి.

ఒకే మాలభాషా ?

ప్రవంచ మాలభాషలన్నీ ఒకే మాల భాషనుంచి ఉత్సవుమయ్యాయనే కొందరి భావనను—అందుకు తగిన ఆధారాలు ఇంకా వూర్తిగా లభించక పోవడంవల్ల భాషాశత్రజ్ఞులు ఇంతవరకు ఇదమిత్తమని తేల్చితేఁటున్నారు.

మానవజాతి మొదట ప్రవంచంలో ఒకేచోట నుట్టిందని, ఆక్షాడినుంచి నలువైవులకు విస్తరించిందనేవాడం, బుఖాన్ని వూర్తిగా యథార్థమయితే, భాషలుకూడా ఒకే మాలభాషనుంచి ఉధృవించాయనేది కొంతవరకు ఒప్పుకోవచ్చు. మొట్ట మొదట మానవజాతి ఇరాన్—సామీర్ సీతభూముల మిగాడ

వుట్టిందని పొర్చోనికగాధలు తెల్పుతున్నాయి. అందుకు కొన్ని నిదర్శనాలుకూడా లభిస్తున్నాయి. పైని పేరొకస్తు నాలుగు భాషా కుటుంబాలకు సంబంధించిన వివిధ తెగలు మొడట్లో దాదాపు ఈ పరిసరాలనుంచే ప్రపంచమంతో విస్తరించాయని తెలిసినంతపరకు మానవజాతి చరిత్ర చెవుతోంది. నేటి మధ్య ఏషియా భాషల్ని పరిశీలిస్తే, అపి ఏరేనియన్, తురేనియన్, సెమిటిక్ భాషల సమ్మేళన ఫలితాలని తెలుస్తోంది. కాని, ఇప్పటికే తెలుసుకొన్నంతపరకు ప్రాచీనమానవుల పురైలు, ఎముకలు, కంకాళాలు చైనా, జావా, ఆఫ్రికా, యూరప్ మొల్ల చోట్ల దౌఱకాయి.

ఆధునిక మానవజాతి శాస్త్రజ్ఞులు మానవుల్ని వారి ముఖ్యావయవ నిర్మాణాన్ని బట్టి ఏడు రకాలుగా విభజిస్తున్నారు. 1] ఆర్యజాతి (100-110) 2] మంగోలూజాతి (76) 3] ఆస్ట్రేలాయిడులు (16) 4] సెగ్రోజాతి (12) 5] సెమిటి కులు (12) 6] మలయానులు (11) 7] ద్రావిడులు (10)

మన ప్రాచీనులు ఈక్రిందివిధంగా వివిధ ఆదిమతెగిలను దేవయోనులు (సహజ జాతులు) గా పేరొకస్తున్నారు—

“విద్యాధరోఽపురో యతు రత్నో గంధర్వ కిస్తు రాః।
పిశాచో గుహ్యక స్మిథో భూతోఽమో దేవయోనయః”

1) విద్యాధరులు=పర్యులు? 2) అపురుసలు=అవగాహిక స్తులు-(అభిఘున్లు) తుషారజాతులు? 3) యత్సులు=‘యాథి’లు=జక్కులు(czeches?) ఆక్రూన లేక జక్కార్పిన్ నదీతీరపు(పచ్చని) మంగోలులలో ఒక తెగవారు—మన జాతికి మూల తెగల్లోఒకటి.

- 4) రక్తస్నులు = రాక్తస్నులు, కిర్పి జులు (అసురులు = అస్సిరియనులు)
 5) గంధర్వులు = గాంధారులు = కాందవోర్ (ప్రాంతమవారు)
 6) కిస్సురులు = చిన్న (పొట్టి) మనుషులు - ఇప్పటికే హిమాలయము (ప్రాంతాల్లో నివసించే కొన్ని వాయన ఆదివాసి తెగలు) 7) పిళాచులు = పైళాచీభావ మాట్లాడే దర్జీక్ మొదలగు తెగలవారు
 8) గప్యాకులు - ఘుమాఫ్ఫ్యాలు? (కింపురుషులు - నేపాలువారు)
 9) సిద్ధులు - సిథియనులు 10 భూతాలు - భూటాన్ (ప్రాంతియులు).

భాషా శాత్రు १०

భాషా శాత్రుమనగా భాషలను గురించిన శాత్రుం.
 ఒక భాషయొక్క పరిశామాన్ని, దాని స్వరూప స్వభావాలను,
 దాని చరిత్రను సరిగా చూపించేదే భాషా శాత్రుం.

[i] వర్ణనాత్మక వ్యాకరణం (పిస్టిప్పివ్ (గామర్)) [ii] సాదృశ్యాత్మక వ్యాకరణం (కంపారిటివ్ (గామర్)) [iii] చారిత్రీక వ్యాకరణం (హిస్టోరికల్ (గామర్)) అని వ్యాకరణం మూడు రకాలుగా ఉంటుంది. భాషా శాత్రుమనగా యొమూడు రకాల లక్షణాలు గలిగిన పరిపూర్ణమైన వ్యాకరణ మన్మహాట. పై వాటిలో ఏ ఒక్కాదానికి మాత్రమే కూడుకొన్నా ఆది అసమగ్రమే అవుతుంది.

ముఖ్యంగా భాషయొక్క చారిత్రక పరిశామాన్ని స్పష్టీకరించేది భాషా శాత్రుం.

భాషా శాత్రుం ముఖ్యంగా 17వ శతాబ్దించిన ఒక ప్రత్యేక శాత్రుంగా అభివృద్ధి గాంచింది. ఏరోపా వండితులు ఆసియా జాతుల తోటీ, వారి భాషల తోటీ, ముఖ్యంగా

సంస్కృత భాషలోటీ, తదితర భారతీయ భాషలలోటీ సంబంధ మేర్పరచుకొని, ఆయాభాషలను తరచి చూచినఫలితంగా ఈ భాషాశాస్త్రి మూలసూత్రాలను కనుగొనడం సాధ్యమయింది.

సంస్కృత భాషావరిచయం కలుగకముందు పాశ్చాత్య వండితులు తమ భాషలన్నీ గ్రీకు ల్యాటిన్ భాషలనుంచీ పుట్టాయనీ, అవి హీబ్రూ(బ్రైచిల్ భాష) నుంచి జనించాయనీ సిద్ధాంతికరిస్తూ ఉండేవాళ్లు. ఏమంత సంబంధం లేక పోయినా ఏదో విధంగా హీబ్రూభాషలో ముదిష్ట్టుకొంటూ ఉండేవాళ్లు. ఇక సంస్కృతభాషను అధ్యయనం చేసిన పిమ్మటు మొదట్లో అవి సంస్కృతంనుంచి ఉత్పన్నమైనవనీ, ఇంకా నిశితంగా పరిశీలించిన మీదట తమ భాషలు సంస్కృతభాషా కలిసి ఒక మూలభాష నుంచి జనించినవనీ గ్రహించి భాషాశాస్త్రి రచనకు పూనుకొన్నారు. ముఖ్యంగా ప్రెర్ణ, బాప్, గ్రిమ్, రాస్క్, మాక్ ను ముల్లర్ మొదలయిన జర్గన్ వండితులీ విషయంలో ఎక్కువ కృమిసల్పాదు. సుదీర్ఘకాలంనుంచి తమ్ము వేధిస్తున్న భాషా సమర్యాదన వరిష్టరించడానికి మూల కారణమైన సంస్కృత భాషను వేనోళ్లు ఉగ్రడించారు. సర్విలియమ్ జోన్స్ అనే భాషాశాస్త్రివేత్త భాషాశాస్త్రిమున సంస్కృతము (ప్రాథాన్యమును గూర్చి) డ్యాక్రింది విధంగా వ్యిస్తుతించారు.

“ సంస్కృత భాషాప్రాచీనత విషయమై భేదాభిప్రాయాలుండ వచ్చును. శాని, దాని నిర్మాణ ముద్ధుతమైనది. అది గ్రీకు భాషకంట సంపూర్ణమైనది. ల్యాటిన్కంట శబ్ద

సంవద యందు విజాలమైనది. గ్రీక్, ల్యాటిన్ భాషలు రెండి కంటే ఎక్కువ సంస్కారము నొందినది. దానికిని, ఈరెండు భాషలకును క్రియాధాతువుల విషయమునను, వ్యాకరణ రూపముల విషయమునను దగ్గరిసంబంధము గలదు. ఈసంబంధం యొద్దుచ్చికంకాదు. భాషాశాస్త్రిజ్ఞుడీ మాముభాషలను సరి పోల్చునపుడవి యస్తు వ్యక్తమాతృకనుంచి ఉత్పన్నము తెనవని తలచకుండా ఉండదు. ఆమాతృక నేడు లేకపోవచ్చ. ఇట్టే గాథిక్, కెల్చిక్ భాషలుకూడా సంస్కృతంతో సాచాత్మం కలిన వని ఉపమించుకోవచ్చు. (ప్రాచీన పెర్మి యన భాష కూడా ఈ కుటుంబానికి చేరినదనే చెప్పవచ్చు.)

“ సంస్కృతభాషా పరిచయంలేని భాషా శాత్రుజ్ఞుడు గణితశాత్రుము తెలియని జ్యోతిష్ముని వంటివాడు”ని మాత్రును ముల్లర్ ఉద్దీష్యించాడు.

అంతేగాక, ఆనేక వివరాల్లో సంస్కృతం మాల భాషకు దగ్గరిగా ఉంటుందని చెప్పవచ్చు.

భాషా బోధనలో భాషాశాస్త్ర పద్ధతి

భాషాబోధనలో ఇటీవల నిమిన పద్ధతులు చాలా వచ్చాయి. భాషాశాత్రవద్ధతి ఒక వ్రీత్యేక భాషాబోధనా పద్ధతిగా యింతవరకు గుర్తించబడకపోయినా, దీని నొక వ్రత్యేక పద్ధతిగా గుర్తించి, అధునిక పద్ధతుల్లో ఒకటిగా వ్రవేళపెట్టి దీనికి తగిన ప్రాముఖ్యత యివ్వవలసి వున్నది. భవిష్యత్తుల్లో

దీని ప్రాముఖ్యత మరీ హెచ్చుతుంది. ఈ పద్ధతిని గురించి యిక్కడ కొంత వివరిస్తాను.

కాలక్రమేణ వివిధ తేగలు, జాతులు సమైంతములై వేరువేరు ప్రాంతాల్లో వేరువేరు జాతులుగా మారియుండడం వల్ల, మారుతూ ఉండడంవల్ల ఆ తేగలు, జాతుల్లో బాటు వాటి భాషలుకూడా కొంతవరకు మారడం సనాజం. మూల పదాలు, వ్యాకరణ వ్యవస్థలో మాత్రం అవసరమైతేతప్ప అంత త్వరగా పెద్ద మార్పులేపీ రావు. అందుచేత భాషాత్త్రం ఒక భాషలోని వివిధ చారిత్రావస్థలను ప్రతిపాదించడంవల్ల అది చరిత్రాత్మక శాస్త్ర మపుతుంది. . .

భాషా శాస్త్ర ప్రయోజనాలు

ఒక భాషకు సంబంధించిన ఒక ప్రశ్నేశావస్థను వర్ణించే వర్ణనాత్మక వ్యాకరణంకంటే అందలి సర్వావస్థల పరిణామ క్రమాన్ని నిరూపించే చారిత్రక వ్యాకరణం, దానికంటే సజ్ఞ తీయ భాషాసాభర్త్ర్య వైభర్త్ర్య (ప్రదర్శకమైన సాదృశ్యత్తుక వ్యాకరణం భాషాతత్త్వబోధనలో ఎక్కువ ప్రయోజనశారి అవుతుంది. భాషాత్త్రంలో ఈ త్రివిధమైన వ్యాకరణం అంతర్గర్భిత మవడంవల్ల ఏ ఒక భాష తత్త్వాన్ని తెలుసుకోవాలన్నీ ఆ భాషతాలూకు భాషాత్త్రాన్ని అధ్యయనం చేయ వలసి వుంటుంది. అంతేకాదు. తెలుగులాంటి ద్రావిడభాషాకుటుంబానికి సంబంధించిన భాషను సరిగౌ అర్థం చేసుకోవాలంకే అది ఎక్కువభాగం తత్త్వమ, తడ్పవపడబాలంకో నిండినందున, ఆర్యభాషాచరిత్రను గూడా శ్రద్ధలో అధ్యయనం చేయు

పలసివుంటుంది. అందులోకూడా ఇండో-యూరపియన్ భాషల్లో బహుళవ్యాపి (ప్రచారం) గల ఇంగ్లీషు, హిందూస్తానీ, రష్యన్ మౌదలయిన భాషల్లోని వదజాలంతో మన తత్త్వమ తద్భవ వదజాలాన్ని పోల్చుకొని చూచుకోవడం అత్యంత ప్రయోజనకారి ఆవుతుంది.

కనుకనే, నేడు ఈ భాషాశాత్ర మూల సూత్రాలను (గహించడంవల్ల పారకులకు ముఖ్యంగా ఈ దిగువ ప్రయోజనాలు కలుగగలవు.

1. మూనవ సమాజ చరిత్రను సమగ్రంగా అర్థం చేసుకోవచ్చు.
2. వివిధజాతుల సంబంధాల చరిత్రను అవగాహన చేసుకోవచ్చు.
3. భాషాభివృద్ధి సూత్రాలు గుర్తించవచ్చు.
4. ఆయుష్మాల మూలవదాల ప్రకృతి-వికృతుల, ప్రాతి పదిక-ప్రత్యయాల వాక్యనిర్మాణాది వివిధ వ్యాకరణాంశాల శాస్త్రీయ చారిత్రక విజ్ఞానం సంపాదించవచ్చు.
5. వివిధ జాతుల సామరస్యానికి, అంతస్థాతీయతాభివృద్ధికి దోషాదమవుతుంది.
6. భాషల విషయంలో చారిత్రకదృష్టి ఏర్పడుతుంది.
7. విద్వార్థులు, పయోజనులు సాదృశ్యత్వత్వకంగా వ్యాకరణాన్ని అభ్యసించడానికి వివిధ భాషలను త్వరితంగా నేర్చుకోడానికి ఏలు ఆవుతుంది.

వివిధగణాల తెగల భాషల సమేళనం

అంతేశాదు. ప్రపంచంలోని వివిధదేశాలు, వేరువేరు తెగలు, విభిన్నజాతులు అనేక శతాబ్దాల నుంచి సహస్రాలనుంచి పరస్పరం ఆర్థిక రాజీయ సాంఘిక సాంస్కృతికాది బహువిధసంబంధాలు కలిగి ఉన్నాయి. భాషిసత్వు, అర్థభాషిన త్వాలద్వారా వ్యవసాయం, వివిధవృత్తులు, పరిశ్రమలు మొదటి త్వత్తి కార్యక్రమం కొన సాగించడం, వలసపోవడం, వ్యాపారాలు చేయడం, దండయాత్రలు చేయడం, రాజ్యాలు, అధిని వేళాలు సామ్రాజ్యాలు ఫ్రాంచించడం, వివిధగణాలు, తెగలు, జాతులు పరస్పరం సాంకర్యం సెఱవడం, మత సాంస్కృతిక ప్రచారాలు సల్వడం ఇలాంటివే. ఈ సంబంధాల హౌస్చు తగ్గులను బట్టి ఆయాగణాల, తెగల, జాతుల భాషలు ఎన్నోరకాల వరిణామాలకు, పారస్పరిక ప్రభావాలకు గురి అయ్యాయి. నేడు ప్రతిభావ ఈ చారిత్రక సాంఘిక సంబంధాలవల్ల తదితర ప్రాంతీయ, దేశీయ, విదేశీయ భాషలలో వలుమారులు, వలు రకాలుగా సంకీర్ణమై పున్నది. ఒకేభాషలోని ఆల్యవసర మూలవదబాలంలోనూ. వ్యాకరణ రీతుల్లోనూ వైవిధ్యం, వైచిత్ర్యం కాన్మించడానికి ఇదే కారణమై పుంటుంది. అందు చేతనే వివిధభాషలూ వేరువేరు చారిత్రక వరిణాము దళలలో కన్నిపున్నాయి. ఉడాహారణకు మన తెలుగుభాషను తీసుకొని వరిశీలించే సందర్భంలో ఈ దిగువ చరిత్రాంశాలను విచారించ వలసి ఉంటుంది.

1. ఆర్యులకంటే ద్రావిడులు (తెలుంగులు) కొన్ని వేల సంవత్సరాలకు పూర్వాలల్లో మధ్యాసియానుంచి మనదేశం వచ్చి వట్టు ఇప్పటికీ మనదేశమంతటా అక్కడక్కడా దిగబడిన ఆది వాసి (ద్రావిడ తెగలు, వారిభాషలు, ఆచార వ్యవహారాలు సంప్రదాయాలు, జాతీయాలు, సామెతలు, జానవద గాథలూ, శాఖాగోత్ర నామాలు వ్యక్తిగతాలు వ్యవహారాలు నీర్దయించు కొవచ్చ). ఆర్యులు తమలో లీనం చేసుకొన్న వారిని విడిచి పెట్టినా, దేశంమొత్తంమీద సగానికిపైగా అనార్ధ, ద్రావిడ (ఆనుర) సంతతివారేనని చెప్పవచ్చు. దాక్కిణాత్ములలో చాల భాగం, దేశవ్యాపితంగాఉన్న హరిజనులు, మెడుగ్గల్లు తరగతి వారు, ఆదివాసులైన అడవి కొండజాతులవారు, శూద్రులు మొల్లారిందులో చేరతారు. మొత్తంమీద ఇస్కూన్ వేలేండ్లుగా సాగిన చరిత్రలో కొంతవరకైనా సాంకర్యానికి గురిగాని వర్ణం, గణం, తెగ, కులం, తరగతి ఉండడనే చెప్పవచ్చు. ‘మన స్వప్తి’ మొల్లా వాటిలో పేర్కొనబడిన వివిధ అనులోమ విలోమ జాతులూ, వారికి నిర్దయించబడిన వివిధ వృత్తులు యా విషయాన్నే బుజవుచేస్తున్నాయి. అంతేకాదు. సేటికీ మనలో ఆర్ధ, ద్రావిడ, మంగోలు, సెమిటిక్, సీగ్రో వ్యక్తిగత జాతుల మధ్యాలు ఆయారంగులతోనూ, ఆకారవిశేషాలతోనూ లొంగి చూస్తూనే ఉన్నాయి. ముఖ్యమైన జాతులన్నిట్లో యా అంత ర్జుతీయ లక్ష్మణాలు ప్రస్తుతమవుతూనే ఉన్నాయి.

2. మంగోలు తెగలు ఆసియా అంతటా, తూర్పు యూరపులోనూ, అమెరికాలోనూ గూడా వ్యాపించాయనేం

దుకు ఆధారాలు కన్నిస్తున్నాయి. యత్కులు మంగోలు తెగల వారే ఆనేది చాలామంది ఒప్పుకుంటున్నారు. వారు తమ్ముడేవ సంతతిగా భావించుకొనేవారు.

3. తురుషులు (తురకలు) కొండరు మధ్య ఆసియాలోని తురీకస్తాన్ ప్రాంతమంచి వడమటి ఆసియాకు - నేటి టర్కీ (ప్రాంతానికి, తూర్పు యూరపుకు, తూర్పు ఆసియాకు గూడా వలగవెళ్లారు. భారతదేశానికి కొండరు వచ్చారు. ట్ర్యూచేనియనులు, తెలుంగులు, తురుషులు, తార్కాయలు, తుర్క్యును సంతతి = తుఫ్రుహాతి = తుపారజాతి అంచే పరస్పర సంబంధంగల ఒకే కోవకు సంబంధించినవారై ఉండవచ్చు. పీరికి ట్ర్యూటల్స్తో ఏదోఒకవిధంగా కొంత సంబంధం ఉండి ఉంటుంది.

4. ఇవ్వటికి ఏడెనిమిది వేలేండ్లక్రిండచే ఈజిప్టునుంచి చీనావరకూ ఒకే నాగరికత వ్యాపించి ఉన్నట్లు బాచిలన్ మొహంజ్-దారో మొల్ భూగర్భాన బడిన నగరాలద్వారా తెలుసోంది. పీరు అనురగంతతివారని కూడా ఉసించ బడుతోంది.

5. తెలుంగులు (దార్చివిడులు) అరబ్బులు, ఫాసీమి యనులు, గ్రీకులు, రోమనులలోనూ, సిరియాతోనూ, ఈజిప్టు, మెడరాస్కుర్, మొల్ ఆఫ్రికాదేశాలతోనూ, మధ్యయుగాల్లో వరసగా తురుషులు, వెనిమియన్లు, బుడతక్కిచులు, వలందులు, వరానులు, ఇంగ్లీషువారితోనూ వర్కుకంచేశారు. బాచిలన్ (కీ)పూ. 3000 - 1300) సామ్రాజ్యంతోనూ, పార్సిక

సామాజ్యంతోనూ, చీనా జపాన్‌తోనూ, వర్తకం చేసినట్లు వరస్వరం వలసలేర్చు కొన్నట్లు నిదర్శనాలున్నాయి. అంతే కాదు. పిలిష్టైనులు ఇండోచైనా, సయాం, మలచూ, బర్మా, ఇండోనేషియా సింహాలైచౌలతో వర్తక వాణిజ్యాది సంబంధాలు, మతసాంకృతిక సంబంధాలేకాక, వలసలూ, రాజ్యాధికారాలూ, ఆక్రమి లైగలతో కలసి పోవడాలు జరిపినట్లు తెలుసోంది. సింహాసకి 14 లక్షలమంది బొధ్య భిత్తువులు మన పల్లవభోగం (వలనాడు) నుంచి వలసవెల్లినట్లు విదితమవుతోంది. ప్రాచీన ఈజిప్టు మహిమాలకు మన రవసెల్లాలు కప్పి యుండడంవల్ల ఈవర్తకం క్రి. పూ. 2-లి వేల ఏడ్లనుంచి సాగుతున్నట్లు స్వపుమవుతోంది. ఒక్కమాటలో ఇంచుమించు పూర్వార్థ గోళమందలి సమస్త దేశాలతో సంబంధమున్నట్లు చెప్పవచ్చు. (రైడ్ ఇండియన్ ఆచార వ్యవహారాదులను వరిశీలించిన కొంతమంది వశ్విమార్ఘ గోళంలో గూడా సంబంధమున్నట్లు చెపుతున్నారు.) కనుకనే గ్రీక్, హీబ్రా, మొల్హాషావల్లో ఆంధ్రదావిడ సంస్కృత ప్రాకృతపదాలనేకం కన్నిస్తున్నాయి. ఆ యాభావల్లోని పదాలు మనభావల్లోనూ లభిస్తున్నాయి.

6. ‘జేశి’ అనేభాష సంస్కృత ప్రాకృతాలకంటే ముందు హిందూ దేశమందంతటా వివిధదావిడ తెగల్లోనూ వ్యాపించి ఉండేది. దానినుంచే నేడి ఆర్యదావిడ భావల్లోగల ‘దేశ్య’ పదాలు చాలవరకు ఉత్పన్నమయ్యాయి.

7. నేటి తెలుగుబాటి పోచ్చుగా అనేక తుర్చేనియన్ తెగలయ్యెక్క, కొంతవరకు ఆర్య తెగల యెయ్యెక్క, కొండ ముగా సెమిటిక్ హామిటిక్ తెగలయ్యెక్క. సమ్మేళనంవల్ల ఏర్ప దీందని చెప్పవచ్చు. కొంచెం వివరంగా చెప్పాలంచే—తెలుగు, యమ, నాగ; తమిళ, కన్నడ. గోండు, కోయ, సవర, ముండా, కోదు, తోడ్, బరయాన్, మాల్క్, ఆంధ్ర, వులైండ కాల్చింగ, ఆర్య, ఆరబ్, తుచుహ్వాది వివిధ తెగల సమ్మేళనం వల్ల ఏర్పడి ఉంది. తెలుగు భాషకూడా ఆయా తెగల భాషల సమ్మేళనంవల్ల ఏర్పడిందని చెప్పవచ్చు.

8. వివిధ జాతుల వైదిక, పారాణిక, జానవద గాధలూ బుజవయితే, వివిధ ప్రాచీన జాతులనేకం నుమారు 10 వేల సంస్కృతమున్న దేవానురుల సంతతివారేనని తేలవచ్చు. కనుక పరస్పర విభిన్నంగా కన్నడే అనేక ప్రవంచ జాతుల భాషల్లోని మూల వదాల్లో సాదృశ్యం కన్నించడాని కదాక కారణమై యుండవచ్చు.

9. టూర్మాటున్తులో బాటు టుయ్ రేనియన్లు కూడా మిగతా ఆర్య తెగలకు సౌధయతై ముందుగా తమ ఆదిమ భూమినుంచి వళ్ళిమాసియాతు ఉత్తర ఏరోపాకు భారతదేశానికి, చైనా జపానులకు, ఆగ్నేయాసియా దేశాలకు వలసవల్చి నుంటారు.

10. స్క్రిం మొలా నల్లని జాతులు అన్నిటికంటే ప్రాచీన మైనవి కావచ్చు. లేక పై జాతుల్లో వారే ఆయినవ్వటికీ కొన్ని వేల సంవర్ణరాలనుంచి భూమధ్య రేఖాప్రాంతంలో నివసించ

డంవల్ల వారి కా రూపువచ్చి యుండవచ్చు. వారి భాషను జాగ్రత్తా వదిళీలిస్తే వా స్తవం కొంత బోధవడ గలదు.

11. తిర్యుగ్గాతులకు మానవులకు సంబంధమున్నట్లు వర్ణించే గాథలు వారి ఆదిమ మత విశ్వాసాలకు సంబంధించి వారు పెట్టుకొన్న గణాల, తెగల, శాఖల, గోత్రాల పేర్లకు వారి వేషాలకు ఫలితాలై ఉంటాయి.

12. అతి ప్రాచీన భూగోళస్వరూపానికి ప్రస్తుతభూగోళ స్వరూపానికిగూడా చాలాభేదం ఉంది. అనేక హిందు ప్రశంసలు, జల ప్రశంసలు, భూకంపాలు అగ్ని (లావా) వర్షా లతో భూమ్యాపరి తలంలో చాలా మార్పులు జరిగి ఉన్నాయి. నేడు సముద్రమున్న చోట ఒక వ్యాధ భూమిా, ప్రస్తుతం భూమిా కొండలున్న చోట ఒక వ్యాధ నదీనదాలు, నరన్నలూ, నము దార్శిలూ ఉండేవి. భూగర్భశాస్త్రజ్ఞులు భూమి పొరలనుబట్టి దీనిని రుజువుచేస్తున్నారు గూడా. దీని ప్రకారం దక్కున్ పీఠ భూమి ఆర్యావ ర్తంకన్నా ముందేర్పడిందనీ, పూర్వార్థగోళం లోని ఖండాలు దీపులూ ఒక వ్యాధ చాలావరకూ కలిసివుండే వనీ తెలుస్తోంది. కనుక స్థిరజీవనం లేని ఆదిమయుగాల్లో తేస పెఱలోని తేసటీగల్లా సంచారశీలములైన వివిధ గణాలు తెగలు అనేకం నిరంతరం ఒక చోటినుంచి మరొక చోటికి పరిక్రమిస్తుండేవి. పరస్పరయుద్ధాల్లో కొన్ని కొంతవరకు నశిస్తుండేవి. ఒక దానితో ఒకటి సమ్ముఖిత మవుతుండేవి.

13. వేదాల్లోని (వక్రతివర్ణన, దీర్ఘ రాత్రులు, సుదీర్ఘ దివసాలు, దీర్ఘ ఉమన్సు) (అర్కారా) లు ముంగాలమానవర్ణన, వివిధ భగోళ వర్ణనలనుబట్టి ఆర్యులు (దేవతలు) హిందుప్రశంస-

నీకిముందు నేటికంటే వాసయోగ్యమైన ఉత్తరధ్రువ ప్రాంతంలో నేటి సైబీరియా (స్వర్గం) లో నివసిస్తుండేవారనీ, అంతకు శూర్యమేగానీ, హిమ ప్రశ్నయానంతరం నశించగా మిగిలిన వారుగానీ క్రమంగా అక్కడినుండి అనేక ఆసియా ఏరోపా దేశాలకు వరిక్రమించి ఉంటారనీ శ్రీ లోకమాన్య తిలక్ తన ‘ప్రాంతిక నిలయం’లో వివరించారు. నేడు సోవియట్ ప్రభుత్వం సైబీరియాను తిరిగి వాసయోగ్య మొనర్చింది. ధ్రువప్రాంతంలో వరిళోధనలు జరువులోంది. సైబీరియాలో భూగర్భ పరిళోధ నలు జరిపితే, యొ విషయం కొంతవరకు సృష్టింకాగలదు.

మధ్యసీయాలోని పామిార్ పీరభూమి గానీ, లేక ధ్రువ ప్రాంతంగానీ, ప్రాచీనామ్యల నివాస స్థానమనుకొంటే, దానికి దిగువను, చుట్టూ ప్రక్కలనుకున్న వివిధ (రాజకీయ) భూభౌగాలు సప్త పాతాళాలుగాను, చతుర్దశ భూవనాలుగానూ అనుకోదానికి తగిన ఆధారాలు కన్నిస్తున్నాయి. [కొంతమంది నేటి దక్షిణ హిందూస్థానమో, లేక అమెరికా ఖండమో నాటి పాతాళ మని చచ్చతున్నారు.]

ఆముదర్యా, (హిమ-(హోమ)గంగా)సిక్రదర్యా (స్వర్గంగా) మొల్లా వచ్చునినదులు, వచ్చుని (బంగారు) మట్టి ఇప్పటికే కన్నిస్తున్నాయి. చీనాలోగూడా నదులు సముద్రాలు, మట్టి, మనుఘలు చాలవరకు వచ్చగా ఉండడం అందరికీ విదితమే. మట్టి, వాతావరణం మొల్లా జీవజాలం రంగులకు కారణం. మధ్యసీయాలోని వివిధ దేశాలు, వట్టాలవేస్తు, ఇప్పటికీ అక్కడ నివసిస్తున్న చిన్నచిన్న జాతుల తెగలవేస్తు (ప్రాచీన వాజ్ఞాయంలోని వర్షానలు కొంతవరకు యథార్థమే అని సూచిస్తున్నాయి.

(చూడండి వడకోళం) అంతేగాక యొ ప్రాంతంలో ఒకప్పుడు వైభవాన్నినుభవించి పాడుబడియున్న వట్టాల భాయలు పాటి దిబ్బుల రూపంలో గోచరిస్తున్నాయి. సోవియటు ప్రభుత్వం ఇక్కడ పరిశోధనలు ప్రారంభించింది.

14. మధ్య ఏమియానుండి సహితం అందరూ ఒక్క సారిగా ఎప్పుడూ వచ్చి ఉండతేదు. తెరలు తెరలుగా వన్నండే వాట్టు. ఇప్పటివరకు అలాంటివి ఏదో ఒకరూపంలో జరుగుతూనే ఉన్నాయి. ఒక్క మధ్య ఏమియాలోనేగాక ప్రాచీన భూప్రదేశాల్లో మరికొన్ని చోట్లగూడా మానవ జననం జరిగి ఉండవచ్చు. స్థిరశీవనంలేని వేల సంవత్సరాలలో ప్రవరచమం లటా అనేక తెగలు చెల్లాచెదరై సమ్ముఖితములై పోయాయి. కొన్ని కేవలం ఆటవిక తెగలై వేల సంవత్సరాలుగా తమ ప్రశ్నేక వ్యక్తిత్వం నిల్చికొంటున్నట్లు కన్నించినా వాటిల్లో కన్నించే భాషాసాధృక్యాన్ని బట్టి ప్రబలములైన తెగలు కొన్ని రాజ్యాలు ఫ్రాసించడం మొదలుపెట్టినదగ్గరనుంచీ వాటి పొంసా శాండలకు, భావిసత్క్యాలకు భయవడేపై తెగలు కొండలు కొనలు పట్టి వుంటాయి నేడి బుబువుతున్నది.

15. కనుక ఏవిధంగా చూచినా నేటి మన తెలుగు భాష అంతకు ముందు అతి ప్రాచీనకాలంనుంచీ మన దేశంలో నుస్సు ఆదిమనివాసుల భాషలతోటి, ద్రావిడ భాషావర్గం (తేక కుటుంబం) లోని తనకు నజాతీయములైన లోడి దార్చిద (దాక్షిణాత్ము) భాషలతోటి, తదువరి ఆర్యుల నిరంతర డండయాల్చిలవల్ల వారి వరిపాలన, వారితో సలిపిన జాతి (వర్ణ) సాంకర్యవల్ల ఆర్యభాషలైన సంస్కృత ప్రాకృతాది భాష

తోటీ, వాటివ్యారా తదితర ఇండో-యూరపియన్ - మధ్య వుషియూ భాషలతోటీ. అటుపిమ్మట సింహాశం, టిబెట్, బర్మా, సయోం, మలయూ, ఇండోనీషియూ, ఫిలిపైన్సు, ఇండోజైనా, జాన్ మొ ప్రాచ్యదేశాలతో జరిగిన వ్యాపార మత సాంస్కృతిక అధినివేశ సాంఖ్యిక రాజకీయాది సంబంధాలవల్ల ఆయూ భాషలతోటీ, అలాగే మధ్య ప్రాచ్య పాశ్చాత్య దేశాలతో జరిగిన సంబంధాలవల్ల ఆ యూ భాషలతోటీ, ముఖ్యంగా మధ్యయుగాల్లోని మహామృదీయుల వ్యాపార, మత, సాంఖ్యిక, సాంస్కృతిక సామ్రాజ్య సంబంధాలవల్ల టర్కీమ్, ఆరబీక్, వర్షియన్ ఉర్దూ భాషలతోటీ, నేటి ఉ తర హిందూస్తాన భాషలైన హిందీ, బెంగాలీ, మరాఠి, ఒరియా మొ భాషలతోటీ, తిరిగి ఇటీవల వివిధ ఏరోపా దేశవానుల వాణిజ్య సామ్రాజ్య పారిక్షామిక మత సాంస్కృతికాది సంబంధాలవల్ల వారి వివిధ భాషలతోటీ సంబంధాలు కలిగియున్నది. ఆయూభాషల వివిధ వదఱాలంతో సుంకీర్ణమై యున్నది. ఒక్కమాటలో దాదాత్ర ప్రవంచంలోని ముఖ్యభాషలన్నిటితో ప్రత్యుషంగాగాని వరో కుంగా గాని పారస్పరిక సంబంధాలు, సాదృశ్యాలు మన భాషలో ప్రతిబింబిస్తున్నాయి.

అలాగే, ఇంగ్లీషువైరా భాషలు కూడా ఇలాంటి సంబంధాలద్వారా తమలో అనేక భాషలతాలూకు వద జాలాన్ని ఇముడ్చుకొని లక్షలకొలది వదాలతో నేడు పెద్ద భాషలుగా పరిషక్య భాషలుగా అభివృద్ధి చెందాయి. “అన్ని టికన్నా గొప్పజాతులు అన్ని టికన్నా ఎక్కువగా విజ్ఞానాన్ని ఆశువు పుచ్చుకొని ఉన్నాయి” (ఆర్. యన్. వుడ్‌వర్ట) అనే

సూక్తి భాషలకు సంబంధించిన యా విషయంలో యథార్థ మనుషుంది, అంతేకాదు. విశేష్ట (జాతుల) భాషలు పరాజిత (జాతుల) భాషలను అణచి వేయడమేగాక వాటినుంచీ అని యొంతో అభివృద్ధి పొందుతాయి. అలాగే పరాజిత జాతుల భాషలు నయితం పైవాటినుంచీ కొంత వదబాలాన్ని చేయు కొంటూ తమ ప్రాథమిక స్వరూపాన్ని నిల్చుకోడానికి పోరాదు తాయి. ఇంగ్లీషుకు - తెలుగుకు గల కొన్ని సాదృశ్యాలను క్లప్పంగా యా దిగువ విధంగా క్రోడీకరించవచ్చు.

ఇంగ్లీషు-తెలుగు సాదృశ్యాలు

1. వడకోశాన్ని మాత్రమే గణనలోకి తీసుకొంచే ఇంగ్లీషు ఒక సంస్కృతభాష. ముఖ్యంగా క్లెట్, బుగ్గటనిక్, ల్యాటిన్ అనే ఒకే కుటుంబానికిచెందిన మూడు తెగల భాషలతో అది సంకీర్ణమైవుంది. ఇంకా గ్రీక్ మొఱ అనేక భాషల వదబాలాన్ని తనలో చేయుకొంది. కాని, నిర్వ్యాఖయానలోనూ, వ్యాకరణంలోనూ, ప్రత్యుధ్యాలు మొఱ నిర్వ్యాఖయామగ్రిలోనూ, అది పూర్తిగా బుగ్గటనిక్ తెగకు చెందింది.

అలాగే తెలుగు నయితం ద్రావిడార్థ్య తెగలకు సంబంధించిన తెలుగు-దేశి, సంక్ష్టిత, ప్రాకృత భాషల వదశాంతి మరితమై వుంది. కాని, నిర్వ్యాఖయానలోనూ, వ్యాకరణంలోనూ మాత్రం ద్రావిడాలైగకు చెందింది.

2. ఇంగ్లీషులో బుగ్గటనిక్ మాటలు లేకుండా రచన సాగనట్టుగా తెలుగులో ద్రావిడ వదాలు లేకుండా సాగదు.

3. పారిత్రామిక పెట్టుబడిదారీ యుగంలో తన వలన సామ్రాజ్య విభాగాల మూలాన ఇంగ్లీషు నేడు ప్రవంచంలో విభిన్న ప్రాంతాల్లో వ్యాపించినట్లు తెలుగు ఒకప్పుడు తన వ్యాపార మత వలన సాంస్కృతిక సంబంధాలద్వారా ఇండి యూలో చాలా భాగంలోనే కాకుండా ప్రవంచంలో అనేక ప్రాంతాల్లో, ముఖ్యంగా ఆగ్నేయాసియా దేశాల్లో వ్యాపించి ఉంది.

4. చరిత్ర తెలిసినంతవరకు ఈ రెండు భాషలు ఇంచు మించు ఒకేసారి ప్రాదుర్భవించి వుంటాయి.

5. మధ్యామ వురువక్రియలకు ప్రత్యుథు లోపము, జాంత భూతక్రియాలూపాలు రెండింటిలో కన్నించడం.

6. సర్వామాలు, సంఖ్యావాచకాలు మొల్లా అత్యవశర వడజాలంలో కొంత పరస్పర సాధ్యశ్యామం.

కనుక, ఏ భాష కా భాష తన వరిధిలోనే తన ప్రాధిక స్వరూపంతోనే చాలవరకు అభివృద్ధి పొందుతున్న ప్రటికీ, పై సంబంధాలవల్ల ఏ ఒక భాషలో సంపూర్ణపాండిత్యం సంపూర్ణించవలెనన్నా, ఆ భాషలో అత్యధిక సంబంధం కలిగియున్న మరికొన్ని భాషలలో కూడా కనీస వరిచయం నేడు కలిగి యండవలసి యున్నది. చక్కగా నేర్చుకొన్ని ఒక్క మాత్ర భాష సహాయంతో ప్రవంచ భాషలన్నిటినీ కాకపోయినా, ముఖ్యమైన కొన్నిటినేనా 'వ్రిత్యేకంచుంచి సాధారణానికి' అనే వ్యాపం చొప్పున నేర్చుకోవడం సాధ్యమవుతుంది. అయితే, ప్రస్తుత సాంఘిక విద్యావిభాగ బోధనా వధుతులద్వారా అన్ని భాషలలో వరిచయం కలిగించుకోవడం కష్టసాధ్యమైనవిషయం.

నేడు సోవియటు రష్యాలో పారశాలలన్నిటిలోనూ దశవర్ష పార్య ప్రణాళికలో భాలభాలికలకు వారి మాతృభాషతో భాటు రష్యన్ భాషనూ, ఒక విదేశి భాషనూ నేర్పడానికి ఏలు కల్పించబడింది. ప్రజాచైనాలో చైనాభాషతో భాటు రష్యన్ భాషను రెండవభాషగా నేర్పుతున్నారు.

భాషాశాస్త్రం - భాషార్వయనం

అందుచేత, భాషా శాత్రువీత్య భాషాబోధన జరగ వలసి యున్నది. భాషా శాత్రు మూలసూత్రాలను ఆ యూ భాషల బోధనలో ఉపయోగించుకోవలసి యున్నది. సాధారణ భాషా బోధనా వధ్యతులలో భాషా శాత్రు వధ్యతులను ప్రవేశ చెట్టవలసి యున్నది. సాధారణ వర్ణనాత్మక వ్యాకరణాలను భాషా శాత్రు దృష్టాన్తా తిరిగి ప్రాయమవలసి యున్నది.

ఆ యూ భాషలకు సంబంధించిన భాషా శాత్రుం నేడు ఆ యూ భాషలను ప్రత్యేకంగా చదివే (స్పృష్టులైష్ చేసే) వట్ట భద్రులకు మాత్రమే తగుపాటిగా బోధించబడుతోంది. ఆ పరి షల్లో ఉత్తమ తరగతుల్లో ఉత్తిర్మలైన వారిలో నూటికి ఒకరిద్ద రికి సయితం యొ శాత్రుంలో పరిశోధన చేయడానికి అవకాశం కల్పించబడడం లేదు. కానీ, మిగతా విషయాలను తీసుకొని వట్టభద్రులయ్యే వారికి గానీ, తదనంతర పరిక్షలకు చదివేవారి (పోష్టుగ్రాద్యుయేట్స్) కి గానీ, వారి (క్రింది తరగతుల వారి (అండర్-గ్రాద్యుయేట్స్) కి గానీ, సెకండరీ తరగతులకు గానీ యొ ఆధునిక శాత్రుంతో అంతగా సంబంధం ఉండడం లేదు.

అంతేగాక సేటికీ పారచాలల్లోనూ, కంచాలల్లోనూ వ్యాకర కాలు పాతవద్దతుల్లోనే బోధించడమూ, లేక వ్యాకరకాలు అనలే బోధించకపోవడమూ గూడ జరుగుతోంది. అందుచేత పై విద్యార్థులతోబాటు ఏదో కొద్దిగా చదువుకొన్న లేక- పూర్తిగా నిరకురామ్యాలైన కోటానుకోట్ల పయోజనులను నయితం ఈ వద్దతి ద్వారా ఆ యూ భాషలను సేర్పి మొత లిడ్కెటే ఎంతో ఉపయోగం ఉంటుంది. త్వరితంగా సమగ్ర దృష్టితో వివిధ భాషలను సేచ్చుకొవడం సాధ్యవడుతుంది. తత్కలితంగా వివిధభాషల మధ్య శాంతి సామనస్వాలు వర్ధిల్లగలవు. ఉదా:

పంచక్షులు	తద్వాన-తె.	తద్వాన-హీం	ఇంగ్లీషు	రమ్యక	గ్రీక్	లాటిన్
భూతర్	తమ్ముడు	బిరాడర్	Brother	Brat	Phrater	Frater
చతుర్	చతు, చా	చార్	Four	Cetvero	Tettares	quatuor
పణ్ణి	పిడి (కిలి)	మక్క	Fist	Pjast	Pygme	Pugnus
పక్క(సీక్కకే)	—	—	Sit, Set	Sidete	—	Sedeo
చూచు (చి)	చీటు	—	Suck	Sosate	—	Sugo

ఈవిధంగా నుమారు 2000 టు పైగా ఆర్య (ఇండో-యూరపియన్) భాషల్లో ధ్వనిసామ్యం, అర్థసామ్యంగాల మూల పదాలు(పూర్తివిధికలూ, భాతువులూ, ఉపరద్దతులూ, ప్రత్యయాలూ మూలా) చిరవరికోధన ఫలితంగా లభించాయి. వాటినుంచి ఉత్సవున్న ములైన పదాలతో కలిపి అవి నుమారు 20,000 లక్ష పైగా చావజానికి అవకాశం ఉంది. ఇలాంటి ప్రయత్నాలు వివిధ దేశాలమధ్య సత్యంబంధాలు అధికతర మమతున్న కొద్ది

నుదూరభవిష్యత్తులో ప్రాలిన వక్కాటసేంచినట్లు జోనల్ భాషల డెట్టుత్తికీ, తదనంతరం ప్రపంచభాషావిరాళవానికీతో దృష్టడూటాయి. ముఖ్యంగా నేడు మన డేశంలో భాషాసమస్య రాజకీయంగా అత్యంత ప్రాధాన్యత వహిస్తోంది. భాష-భాగోళిక-ఆర్థికాది సంబంధాలరీత్యా రావువునిర్విభజన జరిగి మన డేశవు రాజకీయ భాగోళం ఎంతో మార్పు చెందవలసియున్నది. మనకు 'విశాలాంధ్ర' ఏర్పడవలసియున్నది. అప్పుడే మన డేశం సర్వతోముఖంగా అభివృద్ధి చెందగలదు. జాతీయత అంతర్జాతీయత అభివృద్ధికావడానికి కావలసిన దైత్యం ఇలాంటి భాషాశాత్రువ్యత్తి వద్దతులు భాషాబోధనలో అనుసరించడం ఘలితంగా చేకూరగలదు. *

చరిత్ర - చారిత్ర కాథారాలు - భాష

(ప్రపంచంలో ఏ డేశానికి 5, 6 వేల సంవత్సరాలకు పూర్వపు చరిత్ర) తగిన లిఖితాధారాలతో, స్తోన చారిత్ర కాథారాలతో ప్రత్యక్ష ప్రమాణంతో చారిత్రక పద్ధతిలో తగిన చరిత్రకారులు (వాసినది లేదనే చెప్పాలి). కనుక, మానవ-జాతి చరిత్రను నేడు వివిధజాతుల వేదవురాణి జానవద వాజ్ఞాయాది వివిధ సారస్యత శాత్రు పరిశోధనల సహాయమున అను మాన ప్రమాణంతో (గ్రహించవలసి యున్నది. గోర్చి - చెప్పినట్లు, 'జానవద వాజ్ఞాయం శాఖిక ప్రజల నిజమైనచరిత్ర'ను తెల్పుతుంది. భూగర్భ శాత్రుజ్ఞులు, వురాతత్వ శాత్రువే

* 'భాషాబోధనలో భాషాశాత్రువద్దతో' అనే ఒక వ్యాసాన్ని ఉండి ముఖ్యంకాలకొన్ని తితో 1954 ఆష్టోసల, 'ఉపాధ్యాయ' సంఖికలో ప్రతిటించాను. —రచయిత.

తీలు మానుషులైప్రవిషులు మొదలయినవారు భూగర్భంలోని పొరలనుంచి త్రవ్యి యెత్తిన ఆదిమ మానవులు వాడిన వివిధ పరికరాలు, మానవుల కంకాలు, శిలారూపంతాల్చిన ఎముకప్రాతుల (ఖాసిల్న)నుబట్టి మానవ జననం జరిగి నుమారు కు లక్షుల సంవత్సరాలకు పైగానే అయివుంటుందని ఉపాస్తున్నారు. అందులో హౌచ్చుకాలం మానవుడు ఆటవిక మృగ దక్షతలోనే గడిపాడనేది నిర్వివాద విషయం.

కాగా మిగిలిన చారిత్రకాథారాల్లో మొట్ట మొదటిదిగా భాషనే పరిగణించవలసి యున్నది. “‘అభివృద్ధి క్రమంలో విషయం రూపం కంచె ముందు వస్తుంది. రూపం విషయం కంచె వెనుకబడుతుంది.’” అని స్టాలిన్ చెప్పిన నూత్రాన్ని బట్టి, “‘అర్థం తెలుసుకొన్న మిాదటనే శస్త్రాన్ని ప్రయోగించడం’” (“అర్థం బుధ్వా శబ్దరచనా”) అనే న్యాయాన్ని బట్టి, వస్తువునుసరించియే దాని సంకేతం ఉండడంవల్ల, ఆ యూ భాషలో వున్న వివిధ శబ్దాలను బట్టి వాటిని మాట్లాడేవారికి తెలిసివున్న విషయాలేవో ఆ నాటి ఉత్సత్తి పరికరాలు, ఉత్సత్తివిధానాలు, ఆర్థిక, సాంఘిక, రాజకీయాది వివిధ విషయాలు ఎలాంటివో మనం ఉపాంచుకోగలం.

భూషా సంబంధ నీర్మయం

ఈ విషయాన్ని గురించి ‘రాస్క్ట’ అనే జర్నల్ పండితుడిలా వివరించి యున్నాడు.

“లిథితాలు లేని ఆ యూ జాతుల చరిత్రను భాష మూలముననే తెలిసిణిన సాధ్యమగును.

ఒక భావ కితరభావలతోడి సంబంధాన్ని తెలిసికొండా నిటి దాని నిర్మాణమును గూర్చి యాలోచించవలెనుగాని, వీళ్ళేక వదాలను గూర్చి యాలోచించగూడదు. సాధారణంగా వదాలను అఱవుతేచ్చుకుంటారు గాని వ్యాకరణ రూపాలను అఱవుతేచ్చుకోరు. మిక్కాలి చిక్కాయిన వ్యాకరణ నిర్మాణం గల భావ మాతృకకు దగ్గరగా ఉంటుంది. భావ ఎంత సంకీర్ణ మయినా అత్యావశ్యక వదా లితర భావల వదాలతో సంబంధించి యున్నమెడల ఆ యా భావలు పరస్పర సంబంధం కలవని చెప్పవచ్చు. 1) సర్వనామాలు 2) సంభ్రాంతాచకాలు మొక్కల ఇందు ముఖ్యమైనవి. రెండు భావల యున్న రము (ధ్వను) లందు సామాన్యపరిభ్రామం, నిర్మాణమిషయంలో సాధువ్యం కన్నిస్తున్నమెడల పరస్పర సంబంధం ఆ రెండు భావ లకు కలవని నిశ్చయంగా చెప్పవచ్చు.”

ఈ విధంగా ప్రవంచంలోని వివిధ భావలను సాధర్మ్య నైధర్మ్య దృష్టితో కొంతవరకు అధ్యయనం చేసిన పిమ్మట ఆ యా భావలకున్న పరస్పర సంబంధాలు, సాజాత్యం చాలవరకు తేటువడగా భావలన్నిటిని వివిధకుటుంబాలుగా భావా శాత్తు వేత్తలు విభజించియున్నారు. ఇట్టి భావా సాజాత్యం ఆకస్మికం కానేరదు గాబట్టి అలాంటి సజాతీయ భావలను మాట్లాడే వారు మొదట్లో బికచోట ఉండి ఉంటారనీ, బహుళః వారు ఒకే జాతికి చెందివుంటారనీ కూడా తేలుతుంది. ఉదాహరణకు ఇందో-యూరపియను భావలు మాట్లాడే ఆర్యులు ఘోషట్లో మధ్యసియాలో కాస్పియన్ (కాశ్యవ) సముద్రానికి పోండూ

కుమ్మ పర్వతాలకు గల మధ్యప్రాంతంలో నివసించివుండే వారనీ వై కారణాలవల్ల ఉపాంచపీలవుతుంది.

భాష ఆంటే?

భాషించేది ‘భాష’. ‘భాష-వ్యక్తాయాం వాచి’ అనే మూలవదంనుంచి ‘భాష’ అనే వదం వుట్టింది. ‘లోక్క-భాషా యాం’ అనే మూలవదంనుంచి ‘లాంగ్వేజ్’ అనే వదం ఉత్సవు మయింది.

భాష ప్రకాశకం, వర్ణాత్మకం అయిన క్షబ్దమే భాష అవుతుంది. ‘మార్కున్’ చెప్పినట్లు ‘భాష భావం తాలూకు ప్రత్యక్ష వాస్తవికత’ . భాష మానవుల సృజనాత్మక శక్తికి ప్రథమ నిదర్శనం. ఫలితం. కాని, భాష ఏది కేవలం ఒక ప్రత్యేక వ్యక్తిచే స్టాపించబడింది గాదు. ఆది సామాజిక మైనది. భాష లేనిదే ఎలాంటి భాషమూ స్పష్టంగా వ్యక్తికరించబడ జాలదు శరిగదా, అనఱుభాషమే ఉత్సవుం కాజాలదు. మనిషి భాష నశియంతోనే ఆలోచిస్తాడు. కనుక భావాలు భాష నుంచి విడివడి వుండవు.

భాషోత్సత్తు

అప్పటి కష్టాదు వుట్టిన శిశువును సమాజంనుంచి వేఱు చేసి ఏ అడవిలోనో ఏ ఒక్క మనిషిలోనూ సంబంధం లేకుండా పెంచే ఏర్పాట్లు చేసే మనిషి పూర్తిగా పెరిగినా తల్లిదండ్రుల భాష తెలియని యాతడు ఏవో కొన్ని ప్రాథమిక భావాలను తెల్పే ధ్వనులను సంజ్ఞాభినయ చిత్రాది చేపులను మాత్రమే చేస్తాడు. ఆదిమమానవులు ఈవిధమైన ధ్వనులను, చేపులనే చేసి

వుంటారనేది స్పష్టపడుతోంది. భాషను వినికిడి ద్వారా నే ప్రతి మనిషి నేర్చుకుంటున్నాడు. మనిషి ఎక్కడ వుంచే, అక్కడి భాషను నేర్చుకొంటాడు. చొదల్లో అలాంటి సమగ్రమైన భాష ఉండేది త్వాదు. మాటల భాష మాత్రమే ఉండేది. కానీ, కొంతమంది శిశువులను కలిపి అడవిలో పెంచితే వారు కొంతకాలానికి ఇతరులకు తెలియని ఏనో ఒక భాషను స్లీటు చుకుంటారని ఉపహించవచ్చు. కనుక భాష ఒకే చోటవున్న ఒక గణం, లేక తెగ యొక్క,- లేక జాతియొక్క సమప్రిక్రమిచే ఉత్సవుమైనదనీ, సామాజికమైనదనీ తేటపడుతోంది.

ఈ సందర్భంలో స్ట్రెలిన్ ప్రాసిన యా క్రింది అంళాలను మనం అధ్యయనం చేయవలసి వున్నది.

“ వద్దాలకు సంబంధించిన ఉపభాషలు [class-dialects] కొన్ని అవభంగాలైన పడజాలాలు [Jargons] మాత్రమే. కొద్దిమంది పై వద్దాల వారికి తప్ప ప్రజాసామాన్య నికి ఉపయోగించవు. వాటికాక సాంత వ్యాకరణ వ్యవస్థగానీ, సాంత మాల పడకోశం గానీ ఉండదు. అందుచేత అవి ప్రత్యేక భాషలుగా అభివృద్ధి పొందజాలవు. కానీ, ప్రాంతీయ భాషా భేదాలు (ఉపభాషలు-లోకల్ డైల్క్యూన) అలాకాదు. జాతుల నిర్మాణ క్రమంలో అవి ప్రత్యేక భాషలుగా రూపొందుతాయి. కొన్ని ప్రాచీనిక (మాండలిక) భాషా భేదాలు ఈ జాతీయ-భాషల్లో లీనమైపోతాయి. అవసరమైన ఆధికాభివృద్ధి పరిఫీతులు లేక ఒకే భాషగల ఒక తెగ జాతిగా ఇంకా మార నవుడు-ప్రభుత్వ విభజన ఫలితంగా ప్రాంతీయభాషలు ప్రత్యేక

భాషలుగా రూపొందుతాయి. మంగోలియన్ భాష ఇందుకు దావారణ..”

ఈక సమాజానికి అంతటికి అర్థమయ్యే సాధారణమైన భాష లేకపోతే, ఆ సమాజం ఏమీ ఉత్సుక్తి చేయబాలదు. ఆ సమాజం సమాజంగా మనజాలదు. భాష సమాజానికి వ్యవ హార మాధ్వమికమే గాక దాని పోరాటానికి, అభివృద్ధి అది ఒక ప్రధాన సాధనం.

వడకోళం భాషయక్క స్థితిని ప్రతిబింబిస్తుంది. అది ఎంత సమగ్రంగా ఉంటే, భాష అంత ఎక్కువ అభివృద్ధి గాంచుతుంది. కానీ, వడకోళం మాత్రమే భాషకాదు. అది భాషకు నిర్మాణ సామగ్రి అవుతుంది. వ్యక్తరణం అధీనంలో వడకోళం అద్భుత ప్రాముఖ్యత వహిస్తుంది.

ధాతువులు - నామములు

సాధారణంగా భాష లన్నిట్లోనూ ఉండే వడకోళాలకు అందలి ధాతువులే చాలవరకు మాలవదాలుగా ఉంటాయి. కనుక, ధాతురూప—వరిజ్ఞానములో భాషావరిజ్ఞానం చాలవరకు సిద్ధిస్తుంది. వరిమితమైన డొమాలమాలవదాల సకోయంలో అవరి మితమైన వివిధ వడబాలాన్ని నిర్మించుకోవచ్చు.

అంతేకాదు, ‘కలిః కామధేనుః’ ‘అనేకార్థాహిధాతువః’ ‘ఉవస్థేణ ధాత్యర్థో బలాదన్యత్ర సీయతే’, ‘ధాత్యర్థం ధాధతే క్యచిత్త’ మొల్లుతార్థిలనుబట్టి ఒకే ధాతువు కనే కాఠాలు ఉండడం, ప్రకరణవళ్ళత్తూ, ఉవస్థ సాహచర్యం వల్ల ఆ యూ ధాతువుల అర్థాలు మారుతూపడడం మనం చూస్తున్నాం.

ఉదాహరణకు— ఒక్క ‘ప్రా=హరణే’ అనే ధాతువునుంచి విభిన్నఫాలు గల ‘ప్రాహారణర సంహార విహార సీహార వరిహరాద్య’ నేక పదాలు పుట్టాయి. ఉపసర్దు, ఉపవదం (prefix or Preposition) మొ + ధాతువు, ధాతువు+ ధాతువు చేరి అసంఖ్యాక (సంయుక్త) ధాతువు లపుతున్నాయి.

సంస్కృతంలో నామములన్నీ ధాతుజన్యములే అనే వాడం బలీయమై ఉంది. పాణినీయ వ్యాకరణం యొ వ్యుత్తు త్రివక్తానికే (ప్రాముఖ్యత యస్తోంది. మొత్తంమిథ వివిధభాషల్లో నేడు కన్నించుకోన్న నామములన్నీ కాకపోయినా, చాలవరకు ధాతు జన్యములని చెప్పవచ్చు. క్రియావ్యవహారంలో తేక పోయినా తన యొ వాడాన్ని సమాధించుకోడానికి గానీ, లాఘువాపేతుచేగానీ వివిధ నామాల్ని సాధించడానికి పీలుగా పాణిని 2000 ధాతువుల్ని ధాతుపాఠంలో పరించాడు. ఇందునేడు మనకు లభించే మొత్తం వాజ్ఞాయంలో నుమారు 900 ధాతువులు మాత్రమే గన్నిస్తాయి. వైదిక సంస్కృత వాజ్ఞాయాలు రెంటలో కన్నించేవి నుమారు 400 మాత్రమే. మరికొన్ని ప్రాకృత వాజ్ఞాయంలోను, ఆనాటి వ్యాపకారిక భాషలోను ప్రయోగించబడుతుండేవి. మనకు లభించని వాజ్ఞాయంలో గూడా కొన్ని ఉండవచ్చు. అర్థథాన్ని బట్టి ఒక్కధాతువును అనేకసార్లు పరించడం, రూపాంతరాల్ని గూడా వేతువేయగా స్వతంత్రధాతువులుగా వరిగణించడం జరిగింది. ఆదిముమానవుడు జంతు (ప్రవంచాన్నిండి ఉడ్చువించాడు గనుక ఆట విష దళలోని ప్రాధమికావశ్యలో ‘మాట’ ద్వారా అభిప్రాయుపకటన చేస్తుండేవాడు. (సర్వ) నామ ధాతుమిళిత్తున యొ

మాట ఒక మాటగానే. కన్నడతున్నప్పటికీ, నిజానికిది వార్య సదృశమే అపుతుంది. ల్యాటిన్, సంస్కృత, ద్రావిడాది భాషల్లోని క్రియాపదాలను విల్కేమెంచి పరిశీలిస్తే యొ విషయం బోధపడుతుంది.

ఆదిమ యుగాల్లో వలసలు మొదలగు వాటిష్టల్ల, వివిధ భాషలు మాట్లాడే వివిధ గణాల తెగల సాంకర్యంవల్ల ఆయ్యా భాషల్లో సయితం వరస్వరం సభాతీయాలూ, విజాతీయాలూ అయిన వివిధ తెగల భాషల్లోని మూలపదాలెన్నో సమ్ముఖీత మై యున్నాయి.

సంస్కృత భాతువులు మొల్ల వాటిల్లో ఇత్యంజ్ఞకాలు, వికరణ భాగాలు, ఉపసర్దలు, ప్రత్యుధ్యాలు మొల్ల విగా పేర్కొన బడినవి, ఇతర భాషల్లోని వాటికి తుల్యమైన మూలపదాలను పరిశీలిస్తే, అపి మూలపదాల్లోని భాగాలే అనేది తెలుసోంది. ఉదాహరణకు—1) దుధాఫ్ = (D) Doen—తేక భాస్ఫ = Flash 2) భిడిక్ = (L) Findo 3) సంత్రప్ప = cover 4) సీదతే = (R) Sidete.

భాషలు - నిర్దారించేదాలు

వదసామ్యకృతమైన వంశ విభాగం కాళ, భాషలకు వద సంవిధానకృతమైన మత్తాక విభాగం కలదు. దీనినే వ్యాకరణ సామ్యకృత భాషావిభాగమని కూడా అంటారు.

1. ప్రత్యుధ్యారహిత భాషలు-మీనిల్లో ప్రత్యుధ్యములుండవు. కావున పదాలన్నీ ఏకాచ్చములైన భాతువుల రూపంగా

ఉంటాయి. వదాలకుండే వరస్వర సంబంధం ప్రత్యేక వదాల వలనగానీ, వాక్యములో వదాలఫ్టానమును బట్టిగానీ తెలిసి కొనవలసి యుంటుంది. చీనా భాష యావిధంగానే ఉంటుంది. దీని నందుచేతనే ‘భాతుమయి’ [Radical] అని అంటారు.

3. స్పృష్ట ప్రత్యుయభాషలు— తేక సంస్కృత భాషలు [Agglutinating Languages]. ఈ భాషలలో ప్రకృతి ప్రత్యుయములు మార్పుచెందక స్థిరముగా నుండడంవల్ల తద్వి భాగం సుకరమై ఉంటుంది. తెలుగు మొల్లాద్రావిడ భాషలును టర్కీఎస్ భాషయు ఈ విధంగా ఉంటాయి.

3. అస్పృష్ట ప్రత్యుయభాషలు— తేక సంకీర్ణ [Ama-
ligamating] భాషలు. పీనిలో ప్రకృతి ప్రత్యుయాలు కలిగి సమయంలో కలిగేవర్రు వివరించామాలవల్ల వాని స్వరూపం పోల్చుడం కష్టమై తద్విభాగం దుష్కరమవుతుంది. ఇందోయూర పియన్, సెమిటిక్ భాషలు ఈరీతిగా ఉంటాయి.

సెమిటిక్ భాషలకు మూడువాల్లుల భాతువులు మూల వదాలైవుంటాయి. పీటిలో ఆ యాహాల్లులమధ్య వివిభాష్యలు చేరి వ్యాకరణారూపా లేర్పుకుతుంటాయి. అంచేత అఖ్యలు వాల్లులకు అధీనమయి ఉంటాయిగాని ఆర్యభాషల్లో మాదిరిగా సమానవద్ధతిలో వుండవు.

‘చాంటూ’ మొల్లా భాషల్లో ప్రత్యుయాలు ప్రకృతులకు ముందుచేరతాయి. ఆంధ్రాది భాషల్లో ప్రకృతులకు వరమవుతాయి. మలే భాషల్లో రెండువిభాలుగానూ చేరడంతుంది.

భాషలు మొత్తంమిచ్చద సంయుక్తము (Synthetic) లనీ, విభక్తము (Analytic) లనీ రెండురకాలుగా వున్నాయి. లింగసంభ్యా కారకరూప విశేషార్థాలను ఒక్క సుప్రత్యుభ్యమూ, రీతికాలవ్యవసంభ్యారూప విశేషార్థాలను ఒక్క తిట్ట (ప్రత్యుభ్యమూ) బోధించే పద్ధతిగల భాషలు సంయుక్తములన బడతాయి. ఒక ప్రత్యుభ్యముండుండే యా విశేషార్థాలు విభక్తములై వేరువేరు వదాలచే చెప్పబడే పద్ధతిగల భాషలు విభక్తము లనబడతాయి.

భాష-వర్గభేదం

భాషను ఏ ఒక్క వర్గమూ ఉత్పత్తి చేయడంలేదు. ఒక జాతి తరతరాలుగా యుగయుగాలుగా చేసే సమప్రిక్షమి ఘలితంగానే భాష అధివృద్ధి చెందుటాంది. ఒక వర్గమే దానిని ఉపయోగించదు. అన్ని వర్గాలూ ఉపయోగిస్తాయి. ప్రతివర్గా నికీ ఒక్కాక్క భాష ఉన్నటలుతే వర్గాలమధ్య సంబంధమే సాధ్యంగాదు. అలాంటి సంబంధమే లేకపోతే ఉత్పత్తి కుంటు పడుతుంది. అందుచేత అధికారం ఒక వర్గం చేతినుంచి మరొక వర్గం చేతిలోకి మారినంత మాత్రాన భాషలో వచ్చే పెద్ద మార్పులేమీ ఉండవు. భాష ఒక ప్రశ్నేక సాంఖ్యిక వ్యవస్థను పురస్కరించుకొని ఉండడికాదు. దానితో మారదు. అది చిర కాల సాంఖ్యిక చారిత్రీక పరిణామ ఘలితంగా ఏర్పడి వుట్టి చెందుతుంది. భాష అన్ని వర్గాల ఉమ్మడి సామ్య. కాన పాలక (దోషిడి) వర్గాలు రద్దు అయినంత మాత్రాన భాష రద్దుకాదు. ఉదాహరణకు— ‘ఇల్లు, వాకిల్చి’ మోఱ మాటలు

పుట్టి ఎన్ని వేల ఏళ్లు యినా, ఈనాటికి ఆ మాటల నాయర్థంలోనే వాడుకొంటున్నాం.

భావ ఒక విధంగా ఒక వనిముట్టులూంటేది. పెట్టుబడి దార్చి యుగంలో పెట్టుబడిదార్చకు వనికివచ్చిన యంతాలు వ్యక్తిగతి విప్రవానంతరం కూడా అందరికి వనికి వచ్చునట్లుగానే భావ కూడా ఉపకరిస్తుంది.

వివిధవర్గాలు ప్రత్యేక పదభాలాన్ని వాడవచ్చు. ఆ వద జాలం వేతే భావ కాదు. జాతీయభావకు వేసే పిలకలు మాత్రమే. భావకు ప్రధానమైనది వ్యక్తరణమూ మూలవదా లూనూ. ఇవి సాంఘిక వ్యవస్థ మారినంత త్వరగా మారవు.

వర్గభావ అనేది ఎప్పుడూ లేదు. ఒక జాతి, సమాజానికి సర్వసాధారణమైన, వర్గాలలో నిమిత్తం లేని భావయే మొదటినుంచీ ఉన్నది. ఆదిమకమ్మానిప్పు సమాజంలోవర్గాలు అనేవి లేవుగదా! అప్పటి గణసమాజంలోని సభ్యులందరూ ఒకే భావ మాట్లాడుతూ ఉండేవారు. తరువాత ఆగణ భావలు కాలక్రమేణ తెగ భావలుగానూ, తెగ భావలు జాతి భావలుగానూ, పిమ్మట ఆర్థిక రాష్ట్రికియ కేంద్రీకరణ జరగడం ఫలితంగా బూట్టువా వ్యవస్థలో జాతీయ భావలుగానూ ఆఖివుప్పుడి చెందాయి. వాటితోశాఖలు మాండలికాలు వ్యక్తిగతి చెందవచ్చు. కానీ, అవి ఏకైకమూ, సర్వసాధారణమూ అయిన జాతిభావలకు అతికంబడి వాని కనుబంధంగా నేత్రన్నాయి. పెట్టుబడిదార్చి విధానం అమలులోకి రాగానే జాతీయమార్కెట్లు ఫలితంగా భూస్వామ్య విభాగాలు నాశనం చేయబడి ఆ యా

జాతుల భావులు జాతీయభావులుగా అభివృద్ధి చెందాయి. కనుక, ఆదిమ కమ్మానిస్టు (వర్గరహిత) సమాజం దగ్గరనుంచి సామలిస్టు సమాజం వరకు ఆ యూ భావులను ఆ యూ గడ్డలు, తెగలు, జాతులకు సంబంధించిన అందరూ ఉపయోగించు కొంటూనే ఉన్నారు. ఈ మధ్యజరిగిన అనేక విప్పనాలతో భాటు అవి మారవలసిన అవసరమూ లేదు. ఆవశ్యకతలేనిది ఏదీ మారదుగదా! కనుక, భావ జాతీయమైనది. మొత్తంజాతికి సంబంధించినది. కాని, ఏవో కొన్ని వర్గాలకు మాత్రమే చెందినది కాదు.

భావ సామాజికం కావడంవల్ల ప్రతి మనిషి పుట్టినదాది సామాజిక సంబంధాల ద్వారా దానిని గపించి ఉపయోగించ గలుగుతున్నాడు. ఆ సంబంధాలు లేనివాడు ప్రతిమలిషి వశు తుల్యుడే అవుతాడు. ఈ మధ్య పత్రికలలో ప్రకటితమైన తోడేలు చాలాడు రాముని ఉదంతం యా విషయాన్ని ప్రస్తుతం చేస్తుంది. సమాజం బాగువడాలంచే నూటికి తొంకై మంది గర్భదరిద్రులుగా, నిరక్షరక్తులుగా, నోరున్న, నోరూ వాయించి లేక ఉన్న యా ‘రామూ’లాంటి వారి సామాజిక భాతిక పరిస్థితులను చక్కదిద్దువలసిన ఆవశ్యకత నిది వ్యక్తం చేస్తుంది. ‘ఆనువంశికతే (Heridity) యా సమాజంలోనీ ఆ పౌచ్చుతగ్గులకు మూలకారణం. సామాజిక వాతావరణం కాదు. ఆనువంశికత మార్చుడానికి పీలులేనిది.’ అనే బాట్టువాజీవళా ప్రజ్ఞల వాదంలో ఎంత వన ఉండి యా సంఘుటన భయట పెడుతోంది.

భావ-పునాది-పై కట్టడం

భావ పునాదిలోనూ చేరదు. పైకట్టడంలోనూ చేరదు. కాని, ఆ రెండింటిమాదిరిగానే భావ సమాజానికి సేవచేస్తుంది. ఇతర సాంఘిక దృశ్యాలన్నిటి మాదిరిగా గాక అది ఇంకా ఎక్కువే వనిచేస్తుంది. పునాది ఆర్థికంగా సమాజాన్ని సేవిస్తుంది. పైకట్టడానికి సంబంధించిన రాజకీయాది వివిధ భావాలు సమాజాన్ని సేవిస్తూ వివిధ సంస్కరణ సమాజానికి సృజిస్తాయి. కాని, భావ ఉత్సత్తుత్తి రంగంలోనూ, ఆధ్యక సంబంధాలలోను, రాజకీయ పైజ్ఞానికాది వివిధరంగాలలోను దైనందిన జీవితంలోనూ, వ్యవహార సాధనంగా సమాజానికి ఉపయోగిస్తుంది.

భావ ఉత్పత్తి శక్తులోనూ చేరదు. ఉత్పత్తి సాధనాల్లోనూ చేరదు. ఉత్పత్తి సాధనాలు భాతీక సంవదను సృష్టిస్తాయి. భావ అలాచేయడం లేదు.

పైకట్టడం మాదిరిగా పునాది రద్దుచేయబడేదాకా భావ నిరీక్షించవలసిన వనిలేదు. 1. కొత్త మాటలన్నే వచ్చిచేరడం 2. లోగడఁన్న కొన్ని మాటలు అర్థం మార్పుకొవడం 3. కొన్నికి నూతన ప్రాముఖ్యత రావడం 4. మరికొన్ని పాతలి వ్యాధమై వదకోశంమంచి తోలిగిపోవడం 5. వ్యాకరణమ్యవస్థ అభివృద్ధి పొందడంలాంటి మార్పులు భావలో ఎప్పటికప్పుడు అవసరమైనప్పుడల్లా జరుగుతాయి.

పునాది, పైకట్టడమూ ఒక యుగానికి సంధించినవి మాత్రమే. భావ అన్ని యుగాలకు సంబంధించినది. సాధారణంగా ముఖ్యమైన మార్పు త్వరగా - ఎంతో ఆవశ్యకత ఏర్పడితేతను

భాషలో జరగదు. ఉదాహరణకు - నన్ను యు తిక్కనలు వ్రాసిన తెలుగు భారతాన్ని కొన్ని వదాలు వ్యవహారజ్ఞాలు ఎనప్పటికీ, వ్యాకరణ వ్యవస్థలో కొంతమార్పు వచ్చినపటికీ మనం యానాటికీ చదివి అర్థం చేసుకొని ఆనందించ గలుగుతున్నాం.

వైక్ట్రెడం ఉత్సత్తితోగానీ, ఉత్సత్తి కార్యక్రమంతోగానీ ప్రత్యక్ష సంబంధంకలిగి ఉండదు. పరోత్తంగానూ, ఆధిక వ్యవస్థద్వారా, పునాదిద్వారా సంబంధంకలిగి ఉంటుంది.

భాష మానవుని ఉత్సత్తి కార్యక్రమంతో ప్రత్యక్ష సంబంధం కలిగివుంటుంది. ఉత్సత్తినుంచీ పునాదివరకూ, పునాది నుంచీ వైక్ట్రెడం వరకూగల అతని కృషియొక్క అన్ని రంగాలలోనూగల కార్యక్రమ మంతటితోనూ ప్రత్యక్షసంబంధం కలిగి. ఉంటుంది. అంచేత ఉత్సత్తిలో జరిగే మార్పులను భాష తక్షణమే ప్రత్యక్షంగా ప్రతిచించిస్తుంది. పునాదిలో మార్పు కోసం అది నిరీక్షించదు. కనుక వైక్ట్రెడం కార్యరంగంకంటే మనిషియొక్క అన్ని కార్యరంగాలతో సంబంధంకలిగిన భాష యొక్క కార్యరంగం అతివిశాలమూ అనంతమూ అయినది.

ఉత్సత్తి రంగంలోనూ, కళాశాస్త్ర వాడ్చుయు రంగాల్లోనూ, ఒకఊతి సాధించిన నూతనస్ట్రోఫీనిబుట్టి నూతనవదాలు, నూతనవరిభాష, నూతనసాంకేతిక వదాలన్నో లభాషలో వచ్చిచేరుతూ వుంటాయి. ముఖ్యంగా శాస్త్రియరంగంలో మానవుడు సాధించిన విజయాలు జాతిభాషా వరిధులకు అతీత మైనవి. ఇవి వ్రవంచంలోని వివిధభాషలను ఒకదానికాకటి నన్నిహితంగావిస్తాయి. 1. ఏబాతిమనిషి ఏశాస్త్రియ విజ

యాన్ని సాధిస్తాడో, సాధారణంగా ఆధ్యాత్మాలూకు వదాలే సాంకేతిక పదాలుగా వివిధభాషల్లోనూ చలామణీ అవు తుంటాయి. ఉదా - ఎక్కురే, మోటారు మొల్లా 2. ఒకవేళ అనువదించు కోడనికి ఏలున్నప్పుడు వాటిని అనువదించు కొన్నా, ఆ మూలపరిభోవ శబ్దాలకు సరిపోయేట్టుగానే ఉంటాయి. ఉదా - పైట్రోజన్ - ఉడజని మొల్లా 3. తేక ఆ శబ్దానికి సస్నేహితంగా ఉండేట్లు అక్కరానువాదం (టాఫ్స్) లిటరేచర్) అఱు మూలపరిభోవను స్ఫురింపజేసేవిగా నయినా ఉంటాయి. ఉదా - నైట్రోజన్ - నత్రజని మొల్లా.

భాషాపరిణామం

భాష సమాజంతో పుదుతుంది. సమాజంతో అభివృద్ధి చెందుతుంది. సమాజం చచ్చిపోయినప్పుడు భాష చచ్చిపోతుంది. సమాజం లేనిదే భాషలేదు. కనుక మానవుని సమస్త కార్యాచరణతోనూ భాషకు వ్రీత్యుకు సంబంధం ఉంటుంది. అందుచేత ఇతర సామాజిక దృగ్వ్యాపయాల మాదిరిగాగాక, సామాజికోత్పత్తిలోని నిరంతరాభి వృధ్ఛిసీ, అవ సరాన్ని అనుగరించి భాష-ముఖ్యంగా భాషలోని పదఙాలం తక్కుణం నిరంతర పరిణామానికి గురిఅవుతూ ఉంటుంది. ఆయా అవసరాల్ని బట్టి కొత్త పదాలను, పదవ్యోగాలనూ చేర్చు కొంటూ నిరధకమైన పాతవదాలనూ, పదవ్యోగాలనూ తొలగించుకొంటూ, వ్యాకరణ వ్యవస్థను అభివృద్ధిచేసుకొంటూ భాష నిరంతరం పురోగమిస్తూ ఉంటుంది.

ఆయాతే, భాషలో ముఖ్యమైన మార్పులు మాత్రం ఇతర సామాజిక దృగ్వ్యాపయాలలో కంటు చాల అలగ్యంగా

జరుగుతాయి. భాషలో ముఖ్యమైనవి దాని వ్యాకరణవ్యవస్తా, మూలవద్విళిశమూను. పాత లక్ష్మాలు గల భాష నాశనమై కొత్తలక్ష్మాలుగల భాష నిర్మాణం కావాలంచే అందుకు కనీసం కొన్ని శతాబ్దాలయినా పడుతుంది. నూతన స్వభావంగల భాషగా ఒకటి పరిణామం చెందాలంచే, క్రమంగా నూతన స్వభావంగల ధాతువులు ప్రత్యుధ్యమాలు (ఎలిమెంట్స్) వ్యక్తిగతిని మించట పాతవి క్రమంగా నశించడం ఫలితంగానే జరుగుతుంది.

సాధారణంగా ప్రతి జాతి తాలూకు భాషలోని వివిధ మాండలికాలు దానిలో లీనమై ఒకే జాతియ భాషగా పరిణామిస్తాయి. కానీ, ఆర్థికాభివృద్ధికి అవసరమైన పరిస్థితులు తేక ఇంకా ఒక సమగ్రజాతి (సేషన్) గా రూపొందని ఒకే రాజ్యంలోని ఒకే జాతి (సేషనాలిటీ) ప్రజల్లో ఒక ప్రధానభాగం వలసపోవడంవల్ల ఆ వుభయులకు భాగోళికమైన సాస్నిధ్యం తేక గానీ, తేక ఆ రాజ్యం కారణాంతరాలచే విచ్ఛిన్నమైపోవడం వల్లగానీ వారు ఒక జాతిగా అభివృద్ధి అయ్యే అవకాశం ఉండదు. అంచేత అప్పటికింకా ఒకే ఒక భాషలో సమైశిత మయ్యి సమయంరాక నిల్చిపోయిన వారి వివిధమాండలిక భాషలు వునరుజీవితాలై ప్రత్యేక స్వతంత్ర భాషలుగా తయారవుతాయి. ఇలా ఒక మూలభాష ఒకవేళ కొన్ని భాషలుగా చీలిపోయినా, ముఖ్యంగా ఆ యా భాషలకు సంబంధించిన మూలవద సమయం, వ్యాకరణ స్వరూపం మాత్రం అంతర్వరగా అంత హెచ్చుగా మార్పు చెందవు. యుగయుగాలుగా

శతాబ్దాలు, సహస్రాబ్దాలుగా కొద్దిమార్పులతోనిల్చిపోతాయి. విశేషించి మూలవద్జాలం కంటె వ్యాకరణశ్వరూపం చాల తక్కువగా చాల ఆలస్యంగా మార్పు చెందుతుంది. కనుక భాషలో పరిణామం జరగడమంచే, అది మూడు రకాలుగా జరుగుతుందన్న మాట! 1) పదణోళంలో మార్పు 2) ఆ పదణోళంలో ముఖ్యమైన మూల పద సంపదలో మార్పు. 3) వ్యాకరణ శ్వరూపంలో మార్పు. ఇవి క్రమంగా ఒక దానికంటె ఒకటి చాల తక్కువగా, చాల ఆలస్యంగా జరుగుతాయి. ఒకే కుటుంబానికిచెందిన వివిధ భాషల శ్వరూపశ్వరూపాలను సునిశితంగా పరిశీలించితే యింపించి విషయం విదితం కాగలదు.

నదీ ప్రవాహంలోని శిలాఖండాలు, గులకరాభు మాదిరిగా యుగయుగాలుగా భాషా ప్రవాహంలో బడి కారుమారవుతున్నా, కొంతవరకు మారిపోతున్నా ఆ యా మూల పదాలు చాలవరకు తమ సాదృశ్యాన్ని వెలువరిస్తూనేవుంటాయి. కొన్ని పదాలు, లత్పాలు అరగి, కరగి సైకతోఱువులుగా మారి నూత్న శ్వరూపాన్ని దాల్చి, నామమాత్రావశిష్టమై, ఈ సాదృశ్యాన్ని పోలుచ్చి పదం కష్టసాధ్యమూ, అసాధ్యమూ కావడం, ఆ స్థానంలో కొత్త శిలా ఖండాల మాదిరిగా కొత్త మూల పదాలు వచ్చి చేరడం గూడా జరుగుతోంది. వివిధ యుగాల్లో, వివిధ ప్రాంతాల్లో, విజాతీయ సజాతీయ సంవర్కంతో విభిన్నావయవ నిర్మాణం, భిన్న సంస్కృతి గల వివిధ ప్రజల, వ్యక్తుల ముఖాలలో అవి తమ శ్వరూప శ్వరూపాలను, అథాలను ఎన్నో విభాలుగా మార్పుకోపడం జరుగుతుంది. సాధ్యమైనంతవరకు ఆ యా సజాతీయ భాషల సాదృశ్య ప్రైవెడ్సు

క్యాలను గుర్తించి భూగర్భంలోని ఖనిజాలమాదిరిగా తవ్వి యెత్తడం సేటి భాషా శాత్రువేత్తల కర్తవ్యమై యున్నది. అంతేగాక, ఇతరభాషల ప్రాబల్యం క్రింద ఒక భాష శతాబ్దాలు, సహస్రాబ్దాలు నలిగి, చిత్తికి పోయినా, తన వ్యక్తిత్వాన్ని సాధారణంగా అది నిలువుకొంటుంది. దాని మూల పదసమాచాయం, వ్యాకరణవ్యవస్థా చాలవరకు నిలిచేంటుంది. అందుకు తెలుగు మొదలయిన మన ద్వావిడ భాషల స్థితీయే నిదర్శనం. వాటి నిర్మాణం అనేక యుగాల పరిణామ ఫలితంగా పటిష్టం గావడమూ వాటిని ముంచే తీన సంస్కారమ్ (ప్రాకృతాది ఆర్యభాషల నిర్మాణంకంటే కొంత విభిన్నం గావడమూ అందుకు గల ముఖ్య కారణాలు.

పరిణామ కారణాలు :

పెద్దల వ్యవశైరంవల్ల నే చిడ్డలు ఆయాభాషలను సేర్చి కొంటున్నారు. ఇక భాషా వివరిణామానికి ముఖ్యంగా 1. వ్యక్తి భేదము 2. సంఘుభేదమూ కి.నుభావేత్త మొదలయినవి కారణమవుతున్నాయి. వ్యక్తి భేదం ఉన్న సాస్నిధ్యంవల్ల సాధృక్యం అధికమాతుంది. సంఘుభేదంవల్ల సాధృక్యమున్న పుటికీ సాస్నిధ్యభాషంవల్ల విభేద మధికమవుతుంది. భవిష్యత్తులో ఈకారణం వల్ల దౌడ్చిశాత్మక్యల కండరికి ఒక భాష, అలాగే భారతీయుల కండరికి ఒక భాష, ఆసియాఖండ వాసులందరికి కలిపి ఒక భాష, తదుపరి ప్రవంచ భాష ఏర్పడడాని కవకాశం ఉంది. నుభావేత్తవల్ల ఉత్సత్తి వగేరా కార్యక్రమాల్లో సమప్తికృషి కొనం మనుషులు భాషలో మార్పుచేసుకొంటూ, తగిన గం

సాక్షర దార్శనం పొందుతున్నారు. సంస్కార దార్శనికి ముఖ్యంగా ఇంద్రియార్థాల జ్ఞానజనక సామగ్రీం, వ్యక్తియొక్క గ్రహణశక్తి, ఇంద్రియార్థ సాక్షాత్కారం తరచుగా కలగడం (అవ్యాప్తి) అనే మూడూ ముఖ్యకారణాలు. సాధారణంగా పెద్దవాళ్ళు కంటే పిల్లలు భావలను శ్రీప్రమంగా గ్రహిస్తారు. శాల్యంలో (గపించినది చిరకాలం నిలుస్తుంది. ఇంద్రియ పాటవం సరిగా ఉంటేనే పై విధంగా ప్రమారూపమైన యథార్థ జ్ఞానం కలుగుతుంది. సరిగా లేకుంటే భ్రమాత్మకమైన అయథార్థజ్ఞానం మాత్రమే కలుగుతుంది. అట్టి అయథార్థ జ్ఞానం వల్ల కలిగే సంస్కారంగానీ, తజ్జన్యమైన శక్యాచాచరణ గానీ అయథార్థాలే అవుతాయి. ఉచ్చారణలో మార్పు రావడాని కిదొక కారణం.

వ్రాచ్చారణ సాధనభూతములైన జివ్యోద్యువయవాల స్వరూప సంయోగ వైలక్షణ్యం మరొక కారణం. లాఘవా పేషు ఇంకొక కారణం. (పన్నత పరిస్థితి విషయంలో అసంతుష్టియే పురోగమనానికి ప్రథాన కారణం. కనుక, వ్యక్తి వ్యక్తి ఉచ్చారణ విషయంలో కొంత వైవిధ్య మున్నుపుట్టికి, ఒకే భావను మాట్లాడే సంఫుంలో వరస్పరం వరివర్తనచేసుకొంటూ ఉచ్చారణలు ఒకే విధంగా మార్పుచెందుతాయి. ఇలా మారడానికి సేదు రేడియోలు, సినిమాలు, నాటకాలు, ఉపన్యాసాలు, విద్యాభ్యాసం, సారస్వతం, సంవ్రద్ధాయం, గతాను గతిక స్వభావం మొదటి ప్రభావం చాలా హెచ్చగా ఉంది. వీటి ద్వారా ప్రజలో అనుకరణం హోచించ సత్యరథాషా వివరిశామాన్ని అరికడులోంది. అంటేగాక బన్నులు,

టెల్లు, స్టీమర్లు, విమానాలు మొదటి ప్రయోజనాలకు రావ్యల ఫలితంగా వివిధ ప్రాంతాలు, దేశాలు సన్నిహిత మవుతున్నాయి. తత్తులితంగా వర్షిచ్ఛారణలో శీఘ్రగతిని మార్పులు రాకుండా ఎకవిధ్యం సిద్ధిస్తోంది. ఇందుకు ఇంగ్లీషునే ఉండారణగా తీసుకోవచ్చు. అది ఇంగ్లండులోనేగాక, వివిధ భండాల్లోనీ అనేక దేశాల్లో వ్యాపిలో లున్నా, పై సౌకర్యాలవల్ల హెచ్చు మార్పులు పొందకుండా పరస్పరం అర్థం చేసుకోబడుతోంది. మొత్తంమిాద సాన్నిధ్యం లేకపోవడమే ప్రధానంగా ఒకే భాష అనేక భాషలుగా మారధానికి కారణమవుతుంది.

జె. హెచ్. బెడ్న్ డార్ట్ వదాల్లోని మార్పుకు ఈక్రింది కారణాలను పేర్కొన్నాడు. —

1. తప్పగావినడం, తప్పగా అర్థం చేసుకొనడం 2. ఒక మాట యథాస్వరూపమున స్నేహితికి రాకుండా ఉండడం 3. వాగింద్రియాల్లోని దోషం 4. ఆలసత. భావయందలి మార్పులకు నూటికి తొంఛివంతున ఇదియే కారణమని అతని యథిప్రాయం.
5. స్వర సామ్యమునుబట్టి కొత్తవదాల సేర్పరచడం 6. స్వష్టిచ్ఛారణకై ప్రయత్నం 7. నూతన భావప్రికటనా వశ్యకత ఈ కారణాల్లో కొన్నిటిని తరువాతి వారంగి కరించలేదు.

౩. పరిణామ సూత్రాలు

భాషాపరిణామం కొన్ని ప్రధాననూత్రాలమాద ఆధార పడే జరుగుతుంది. ఇది ముఖ్యంగా శబ్దపరిణామం అనీ, అర్థపరిణామం అనీ రెండురకాలుగా వివరించవచ్చు.

1. అనుకరణం లేక అన్యతరాకర్షణం
ఉదాః అంతరారోపణం - అంతరార్పణం; భూసాని, గచ్ఛాని మొఱి.
 2. సుష్టుప్రతిపాదనేచ్చు - లేక దాధ్యాపాదనం
ఉదాః ఇంక్కు తుమా మొఱి.
 3. వర్ణలోవం - ఉదాః తామరసమ్ - తాపుర
 4. వర్ణాగమం — (ఉడ్యుతాచ్చుల మధ్య 'య వ' లను చేచ్చుకు, స్వరథక్తి - లేక విప్రకర్షము మొఱి) ఉః రథః ఆరదము మొఱి.
 5. వర్ణవ్యత్ర్యాయం — (కర్మములు తారమారకదం)
ఉః వారాణసి—బెనారస్ మొఱి
 6. వర్ణసమిక్షాకరణం — సంయుక్తాక్షరములు స్విత్కార్యతరములంగా మారుట. ఉః అగ్ని - అగ్ని మొఱి సంస్కృత సంధికార్యములు చాలశర కీ కీతికే.
 7. వర్ణాచేషం — (అచ్చుల మధ్య చర్యములకు సరళములవదం, కాలాంగీకరణం మొఱి) ఉదాః యమున-జమున మొఱి.
- స్వాలంగా ఇవి వదాలలో జరిగే మార్పుకు సంబంధించిన నూత్రాలు. ఇందులో చివరిడైన వర్ణాచేషాన్ని గురించి కొంత వివరించడం అవసరం.

ధ్వని పరిణామ సూత్రాలు

ఒకే కుటుంబానికి సంబంధించిన ఒక మూలవదంలోని కొన్ని వర్ణాలు ఆ కుటుంబంలోని వివిధ భావల్లోగానీ, లేక తదితర కుటుంబాలకు సంబంధించిన భావల్లోగానీ స్వాలంగా యా క్రింది సూత్రాల ననుసరించి మార్పుచెంది వుంటాయి. ముఖయంత్రం మాసవులందరికి ఒకే విధంగా ఉంటుంది గౌబట్టి

ఈ విషయంలో సాదృశ్యం ఉండడం చాలవరకు సంభవమైంది.

1. ఫ్రాన్‌కర్రణ (ప్రయత్నము) (చా. ఆంధ్రభాషా చరిత్ర 814 పట్) సామ్యమును బట్టి సదృశ్యములు ఆడేశములుగా రావడం.

2. గన్నిపీత స్థాన కరణ (ప్రయత్నభాతములైన వర్ణములు కూడా ఆడేశములుగా రావడం కొండం తశ్కంపగా జరుగుతుంది. ఇది ముఖ్యంగా ఆ యూ భాషల, శాఖల, భాషా కుటుంబాల విశిష్టతను తెలియజేస్తుంది.

3. తెలుగులో యతి నియమాని కవసరమని చెప్పిన వర్ణమైతి) లాంటిది ఆ యూ పదాల్లో ఉండే అక్షరాలకు వాటి కాడేళాలుగావచ్చే అక్షరాలకు సాభారణంగా ఉంటుంది.

4. ఈక్రింది అక్షరాలు సాభారణంగా ఒకదాని బదులు మరొకటి వస్తుంటాయి.

1) అ=ఎ 2) ర=ఉ 3) ఇ=ఇ=ఎ 4) ల=న 5) ఘ, రు, భ, శ, త, తు, సు=హూ 6) క్ష=చ=క 7) చ=క 8) య=ఇ=ఎ 9) దశ=10) ల+తాము 11) ర+శ=శ 12) ర+స=శ్శ 13) స, త వర్ణ + వ, ఏ వర్ణమ, ఉ, వర్ణము 14) స, త వర్ణ+కే, చ వర్ణ=కే-చ వర్ణము

సంస్కృతం - మూలభాష

విధి ఇండో-యూరపియన్ భాషలను వరిశీలించి, అస్క్రిత్తోగానీ, చాల వాటిల్లోగానీ ఉన్న లక్షణాలే వాటి మూలభాషలో ఉండి ఉంటాయని ఉపించి మూలభాషా స్వరూపాన్ని, దాని వర్ణ సమామ్యాయాన్ని భాషాశాత్రవేత్తలు నిర్ధరించియున్నారు. మూలభాషలోని వర్ణాలకూ, సంస్కృత వర్ణాలకు గల ప్రకృతి వికృతి భావాన్ని ఈ క్రింది విధంగా చూపించి యున్నారు.

సం.=మూ. భా.	సం.=మూ. భా.	సం.=మూ. భా.
ఆ=ఎ, ఒ, ఔ, న్,	చవద్=కంత్యమాధ్వమిక-క-	య=చ, య.
అ=అ, ఏ, ఓ	వద్+ఇ, ఈ, ఎ, ఏ, ఇ, య	వ=వి, వ
ఇ=ఇ, ఉ (తెఱణమ్మ)	టవద్=చేఫ్+తవద్ (ప్రాశ్)	ర=న, ల
శ=శ, ఊ, ఇల	తంద్యారా); ల+తవద్-	ల=ల, ర
ఉ=ఉ, ఊ, ఇల	‘భార్యాసేటోవ్’ సూత్రగ కీ=తాలవ్యక్తార, స, క	
ఊ=ఊ, ఇల	ట=మ+త	వళ్ సన్నిధిలోని సకార
ఖు=బు, గు	డ=జ(z), ద, తాలవ్యక్తార, మునంచి	
ఘు=గు=బు	జ+ద	మ=తాలవ్యక్తార+త, స
ఏ=అయ్, ఎయ్, ఒయ్	థ=జ(z)+థ	స=స
ఐ=అయ్, ఏయ్, ఒయ్	తవద్=తవద్	మాఘు(కం. మా. తా.),
ఓ=అవ్, ఎవ్, ఒవ్	పవద్=పవద్	థ, థ
ఔ=అవ్, ఏవ్, ఒవ్	గ, ర, ల(వద్తుత్తీయ)=ఘు,	
కవద్=కంత్య, మాధ్వమిక	థ, థ- ‘గ్రాసమన్’	
కవద్లాల	సూత్రాలిం	

ఈ సందర్భంలో శ్విత్వ, ప్రత్వ, అయవాయావాదే శాంది సంస్కృత సంధికార్యాలు గమనించ దగ్గవి.

భాషలు - పారస్పరిక ప్రభావం

వాక్యుర్మాణంలోనూ, భావప్రవక్తునా విభానంలోనూ కూడా చిరకాలానుగతమైన పరభాషా సంపర్కంవల్ల కొన్ని కొత్తరీతులు ఒక భాషలో ప్రవేశిస్తాయి. ఉదా - సంస్కృత భాషాసంపర్కంవల్ల తెలుగులో కర్మణి ప్రయోగవిభానం వ్యక్తిరా ప్రవేశించాయి. సమాజం ఆధ్రిక, రాజకీయ, సాంఖ్యిక, సాంస్కృతిక పరిణామాలకు గురి అయినప్పుడు భాషలో పెణొలది మాట్టులు రావడా మనంచూన్నాడింటాం. అయితే,

ఈ వరిణామాలేవీ ఆయోభూషమల మూలవదాలు, వ్యౌకరణ వ్యవస్థ మొది ప్రాథమిక స్వరూపంలో అంతహోచ్చగా, అంత సులభంగా మార్పుతీసుకరాలేవు. ఉదాహరణకు నన్నయకాలం నాటి తెలుగుభూషమే ఆధునికాంధ్రభూషకు పునాదిగాఉంది.

సామాజిక వ్యవస్థలోవచ్చే కొత్త కొత్త మార్పులనుబ్టి కొన్ని పాతవదాలు వాటి ఉపయోగంలేక వాడుకలోనుంచి తొలగిపోతాయి. అలాగే ఉత్సత్తి సాధనాల్లోనూ, ఉత్సత్తి విభాగంలోనూ, పునాదిలయిన ఆధికవ్యవస్థలోనూ, పైకట్టడమైన రాజకీయ సాంఘికాది వ్యవస్థలోనూ వచ్చిన కొత్త మార్పులతో భాటు వాటిని తెలిపే కొత్త పదాలనేకం ఆయోభూషల్లో వచ్చి చేరుతుంటాయి. కొన్ని సందర్భాల్లో పాతవదాలకంటే ఎక్కువ అర్థవంతాలు కావడంవల్లగానీ, పాలకజాతి లేక వర్గం మాటల్లాడే మాటలు కావడం వల్లగానీ, అందం, బౌచిత్యం, సంక్లిష్టత వగేరా గుర్తాలవల్లగానీ, ప్రభ్రాంతికవుల ప్రసిద్ధ ప్రయోగాలను బట్టిగానీ కొన్ని కొత్త పదాలు పాతవాటి ఫొనంలో తరచుగా వాడబడుతూ ఉంటాయి. మరికొన్ని సందర్భాల్లో పాతవదాలే తమ పాతలర్థాలు కొల్పేయి నూతన అర్థాల్లో విరివిగా చలా మన్నే కావడం జరుగుతుంది. అంతేగాక కొన్ని పదాల అర్థాలు ఒకధానికి మరొకధానికి సంక్రమించడం జరుగుతుంది. ఇవన్నీ గఢిపభూషకు నమాజమైన గుర్తాలు. అభివృద్ధికి తేక పతనానికి నూచనలు. సభీభూషలు జీవనదులవంటివి. మహానదులలో ఉపనదులుచేరి ప్రవాహాన్ని విస్తరించ పరిచెస్తు ఇతరభూషా

సంవర్కంవల్ల సాధారణంగా వివిధభాషలు అభివృద్ధి చెందుతాయి. వికేర్ప భాషలనంగతి ఇక చెప్పనవనరంలేదు.

మొత్తంమీద భాష యూవత్తునూ దృష్టిలో పెట్టికొన్న ప్రాంతము, ఈ పై మార్పులన్నీ పైపై మార్పులు గానే లోస్తాయి. భాషలోని మూలవదాల్లోనూ, వ్యాకరణ నిర్వాచణాంలోనూ, వ్యాకరణ విధానంలోనూ, కేవల ఆధ్రిక రాజకీయ సాంఘిక సాంస్కృతికాది వ్యవస్థలో వచ్చే మార్పులనుబట్టి అంతర్వీరితంగా అంత చెద్దమార్పులు రావనేడి చరిత్రప్రసిద్ధమైన నగ్నుగత్వం. ఉదా:- ద్రావిడ భాషలు ఆర్యభాషా సంవర్కంవల్ల ఆనేక నూతన వదాలను చేర్చుకొన్న ప్రటికీ, తమ వ్యాకరణ శ్వరూపంలో కొన్ని మార్పులు చేసుకొన్న ప్రటికీ, తమ ప్రశ్నేకతను ఇప్పటికీ నిలుపుకొనే ఉన్నాయి. తమ ప్రభావాన్ని సైతం ఆర్య భాషలపై ఎన్నోరకాల ప్రసరింప జేయ గల్గాయి. ఆర్యభాషలో మాధవ్యాఖ్యర ప్రాచుర్యం మొల్లి విందు కుడావారణ. తగినంత సంభ్యాబలం, నాగరికతాభ్యాయి, భాషలవరివక్యర్త-ఆన్ని తికి మించి కొద్దిమంది ఉన్న ప్రటికీ తమ తెగను, తమ ప్రశ్నేక వ్యక్తి త్వాన్ని, జాతీయతను సంరక్షించుకొవాలనే పటుడల కూడా వరణాతుల-వరభాషల దాడినుంచి తట్టుకొని భాషలు తమ వ్యక్తి త్వం నిలుపుకొగలగడానికి ముఖ్యకారణాలవుతాయి. మొత్తంమీద ఉత్తర హిందూస్తానంలో ఆర్యభాషలూ, దక్కిణ హిందూస్తానంలో ద్రావిడభాషలూ సహవ్యాఖ్యల సంఘర్షణ పిమ్మట ప్రాబల్యం పహించడాని కింద కారణాలయి ఉంటాయి. వరస్పరం వదణాలాస్తు వ్యాకరణ రీతుల్లో వలురకాలుగా

మార్పుకొని అభివృద్ధి చెందాయి. జేక్కులపేరులో పై రెండు రకాల భావల్లానూ కన్నించే వదజాలంలో చాలభాగం ఆదిమ నివాసుల, ద్రావిడులభాషలకు సంబంధించినదే అయిపుంటుంది.

అర్థ పరిణామం - శబ్దార్థకాస్త్రం (Semantics)

భాష మారుతుండి అంటే—భాషలో వున్న శబ్దమూ, అర్థమూ కూడా కొన్ని వరిమితులకు లోపించి మారుతున్నాయన్న మాట! వదార్థానికి వదంతిలో పుండే సంబంధం శక్తి అనీ, మానవేచ్చయే శక్తి అనీ భాషా శాస్త్రజ్ఞుల అభిప్రాయం. అది సహజమూ, సంకేతితమూ కూడా. వశు దశలో మను ఘటు తమ తమ ఆలోచనల్ని, అభిప్రాయాల్ని, వాంఘలనూ కొన్ని ధ్వనులతోటి లేక శబ్దాల (వదాల) తోటి లేలుపుకొంటుండేవాళ్లు. చేప్పులను వాటికి సహాయంగా మాత్రమే ఉపయోగిస్తూ ఉండేవాళ్లు. తమ చుట్టూ ఉండే వశువక్ష్యాదుల శబ్దాలను—ఆంభా, మే, కూకూ మొలా వాటిని అనుకరించి వాటిరూపాల్ని ఉపయోగించుకొంటుండేవాళ్లు. ఇలా సాధారణమైన ధ్వనులనుండే సంఖేపమైన వివిధధ్వనులూ పుట్టుకొన్నాయి. ఆ ధ్వనులే ఆ యూ వశువక్ష్యాదులకు పేర్లగామారిపోయాయి. ఉదాహరణ—అన్న, మేక, కోకిల మొలా

అంటేగాక మనుఘల్లో సహజంగా కలిగే వివిధ వాంఘలూ, భావాలకు అనుగుణంగా అసేకరకాల అనుభావాలు కలుగుతాయి. అందులో ఝాఫ్స, బీఫ్సో మొలా శబ్దాలు వన్నంటాయి. ఆ శబ్దాలనుబట్టి వాటికి కారణమైన భావాలను తెలుసు కుంటాము. భావబోధకాలైన శబ్దాలు, కొన్ని అశ్చర్యార్థ

కాలు ఇలాగే ప్రట్టాయి. ఉదా— వోయి మొల్లా, ప్రవంచంలోని అనేక భాషల్లో ఆళ్ళ ర్యాడ్యూర్ కాలు కొన్ని ఇంచుమించు సమానంగా ఉండడాని కిందే కారణం.

ఏ భాషలోనైనా ఒక ప్రధానభాగం ధ్వన్యనుకరణాలనుంచే ఉత్సవు మనుతుంది. వినికిడిలో అన్ని జాతులూ కుడి ఎడంగా సమానంగానే ఉంటాయి. కొబట్టి, అలాంటి పదసముదాయం కూడా ఇంచుమించు సమానంగానే ఉంటుంది. ఇందులో 1) ఆళ్ళ ర్యాడ్యూర్ కాలు 2) వశువక్క్యాదుల కూతులు—వాటినిబట్టి కొకిల, కాకి మొల్లా వాటిపేద్ద. 3) ధ్వనితోకూడిన కొన్ని క్రియలు (కట మొల్లా) 4) ధ్వన్యనుకరణాలు 5) ధ్వనితోకూడిన పనిముట్లు, ఆయథాలు (తుపాకి మొల్లా) మొల్లా చేరి పుంటాయి. అంతేగాక ఫేల్లుపెట్టడంలో ఆ యూ వన్నువుల స్వరూపం, సాదృశ్యం, అని చేసే పనులు వాటి. ఉపయోగం వగైరా కూడా హెచ్చగా వనిచేస్తాయి. ‘అంబి, అంబా’ అనే పదాలు ఎక్కువ భాషల్లో కన్నించడాని కిందే కారణం. ఆన్ని మొల్లా కొన్ని వశువక్క్యాదుల్లో నయితం యా పదాలు లిఖిస్తాయి. ఇలాంటి పదాల్లో అంతర్జ్ఞాతియ భాషా లమ్మోలుండడంవల్ల కొన్ని ఆధునిక వైజ్ఞానిక పారిభ్యాషిక పదాలు మాదిరిగా ఇచ్చి ముందేర్చడహాయే ప్రవంచభాషకు మాలపదాలుగా భావించవచ్చు. మొత్తంమింద హాల్లులలోగూడిన యా ప్రాథమిక ధ్వనులూ లేక పదాలే మనుషుల్ని వశువక్క్యాదులనుండి పేఱు చేశాయి. మనుషులు తెగలుగా చేరి ప్రకృతితో పోరాడి అధివృద్ధి కావడానికి ఓడ్డుపడ్డాయి.

సహజ సంబంధాన్ని అనుసరించిన పై మాటలను బట్టి మరి కొన్నింటిని మానవులు స్వయంగా కల్పించుకొన్నారు. కల్పనలో తేడాలుండడాని కవకాశం ఉంటుంది గాబట్టి ఈ విధంగా వివిధ తెగల భాషలు విభిన్న రీతుల్లోనూ, రూపాల్లోనూ అభివృద్ధి చెందాయి.

కాలక్రమం శబ్దంలో మాదిరిగానే ఆర్థంలోగూడా ప్రకృతి వికృతులకు కొన్నిటికి చాలాభేదం ఏర్పడింది. శబ్దాభాల సంబంధం చాలవరకు సంకేతితం కావడంవల్ల చదువుకొనని సామాన్య ప్రజల్లో యూ సంకేతాలు వ్యాపిస్తాండశ పోవడం వల్ల అవిధ్య, ఆజ్ఞానం మొల్లా నవి శబ్దాభ విపరిశామానికి కారణం అని చెప్పవచ్చు.

అంతేగాక సాధారణ వ్రిజలు అత్యల్పభేదాలను పరిగణించడ, సన్నిహితార్థములందు ఆయా వదాలను ప్రయోగించడం జరుగుతుంది. అంచేత మొదటి ఆర్థానికి సన్నిహితమైన ఆర్థంలో ఒకవదాన్ని ఒకరు ప్రయోగిస్తే, దానికి సన్నిహితమైన ఆర్థంలో ఆశబ్దాన్ని మరొకరు వ్రియోగించవచ్చు. ఈవిధంగా మొదటి ఆర్థానికి తరువాతి ఆర్థాలకు చాలామారమేర్పడవచ్చు. కానీ, ఆర్థాలకుండే ఈసన్నిధ్యం అనేక సంబంధాలలో నియమితమై యే ఉంటుంది.

1. సామాన్య విశేషభావం 2. కార్యకారణభావం తి. ఆవయ వావయవి భావం 4. సామియావ్యం 5. సాపుక్యం 6. తాత్పర్యం 7. తాదత్పర్యం 8. ప్రైవరీత్యం మొల్లా.

ఈవిధంగా వాచ్యార్థాలకు సన్నిహితములూ, సంబద్ధములూ అయిన ఆర్థాల్లో ఆయావదాలను వ్రియోగించడంవల్ల

బ్రిట్-కూ వదానికి అనేకాళ్లలు ఏర్పడుతున్నాయి. అలాగే అనంబ్రథార్థములైన రెండు విభిన్న శాఖలు వర్ణివచిషాము వశాన బ్రిట్-కూవ్యదు అభిన్నములు కావచ్చు.

ప్రజలు - పండితులు

సాధారణంగా నూతనభాషలేవైనా సాధారణ ప్రీజల వ్యవహార భాషల నుంచే వుడుతూ ఉంటాయి. వండితులు, కవులు ఆ భాషలలో కావ్యాలు ప్రాసి, వాటిని వ్యాకరించి సారస్వత భాషలుగా చేయడంతో కొంతమార్పు తీసుకొన్నాం టారు. దాలపరకది భాష స్థిరత్వానికి తోడ్పడుతుంది. కాని, ఆమార్పు ఆయాయుగాల ప్రజా వ్యవహారాని కనుగొంగా లేకపోతే, వ్యక్తికేంగానూ మరీ కృతకంగానూఉంటే, కొన్నాళ్ల కది శక్తాణ్లుగా సాగే సాధారణ ప్రీజల వ్యవహార ప్రవాహంమందు నిలుపజాలదు. ఇందుకు సేటి మనగార్థిక వ్యావహారిక భాషానైర్వచనధ్వని కౌర్యాణ. వండితులు, కవులు కొన్ని కొత్తమాటలనుకూడా కల్పిన్నా ఉంటారు. ఆ కల్పన కూడా ప్రజాభాష ననుగరించే ఉంటుంది. కాని, మొత్తంమిహాద భాషలో వొచ్చుభాగం, లేక ప్రాథమికస్వరూపం వివిధఉత్పత్తి రంగాల్లో పాల్గొనే సాధారణ ప్రజలచేతనే సృష్టించబడుతోంది. ఆయారంగాల్లోని మొనగాంధ్రేందుకు విశేషదోషాదం చేస్తుంటారు. సాధారణ ప్రజలవ్యవహారం తెలియనిదే వండితులు నిజమైన వండితులు కౌజాలరు. వండితులు, రచయితలు నిర్మాతలు, నాయకులు లేవిడే సాధారణప్రీజలు త్వరత్వరగా ముండు కడుగించ భాలరు.

లిపి పరిష్కామం

నేడు ప్రవంచంలో అనేక భాషలున్నాయి అనేక లిత్తులున్నాయి. ఇవన్నీ ఇప్పటి రూపుననే హాత్తుగా పుట్టినవి కావు. ఆ యూ భాషలు పుట్టినప్పుడే పుట్టినపీకావు. అవి పుట్టిన కొంతకాలానికి, కొన్ని మాల లిత్తులనుంచి తేక ఒక మాల లిపి నుంచి పుట్టి, అనేక మార్పులు చేర్చులతో కాల క్రమేణ వరిష్ఠామం చెందినట్టివే.

ప్రథమంలో ప్రాచీనులు తమ అభిప్రాయాలు జేక కాల విప్రకృత్తులైనవారికి బోధించడాని కవలంబించిన సాధనాలనుంచి యూ లిత్తులు పరిణమించాయి. ఆ సాధనాలు ప్రభాసంగా 1) చిత్రీతేఖనం 2) గ్రంథిలిపి తేక ‘క్రైష్ణ’ అనే సాంకేతిక పద్ధతి. అంచే, ఒక పెద్ద ప్రాటికి వివిధ వ్యాపాలు గల చిన్న దారాలను అభిప్రాయానునొరంగా ఆ యూ ఫొనాల్లో, ఆ యూ సంఘ్యాల్లో ముట్టు వేసే పద్ధతి.

చిత్రీతేఖనం ద్వారా రూపవత్సద్వాపాలూ, వాటితో గూడిన అభిప్రాయాలూ మాత్రమే బోధించబడుతుండేవి. ‘గ్రంథిలిపి’ ద్వారా రూపగప్పిత, రూపరహిత వద్వాపాలు రెండూ బోధించబడవచ్చు. మొదటిది అన్ని దేశాలపారికి, అన్ని భాషలవారికి అర్థమత్తుతుంది. కానీ, అనేకు లనేక విభాగా కూడా అర్థంచేసుకోడాని కవకాళముంది. రెండవది కేవల్ సాంకేతిక మగుటచే, అలా సంకేత మేర్పుచూస్తున్న వారికి మాత్రమే బోధ పడుతుంది. ఇది చీనాలోనూ, దక్కినా ఆమెరికాలోనూ వ్యవహారంలో ఉండేది. మొత్తంమింద యూ రెండు

వద్దతులూ వాక్యార్థ (అభిప్రాయ) బోధకాలేగాని, వదార్థ బోధకాలుగాని, వద బోధకాలుగానీ ఏకాజతుర బోధకాలుగాని, వర్ణ బోధకాలు గానీ కానేరవు.

మొదట్లో చీనా, ఈజప్పు, నుమేరియా మొల్లా దేశాల్లో వుట్టిన వదార్థ బోధక చిత్రాత్మక లిపి, ప్రథమంతో వదార్థాల్ని పోలి తడ్పోధకమే అయినా, అలనత మొల్లా కారణాల వల్ల కాలప్రమాన అలా పోలియుండక సాంకేతిక మయింది. అందుచేత అది వదార్థ సంబంధాన్ని వదిలి వద సంబంధాన్ని పొంది క్రమంగా వదబోధక లిపిగా పరిణమించింది. ఇది ముందు అనేకార్థక వదాలతో ప్రారంభమై ముఖ్యార్థానికి సంబంధించిన చిత్రమే విశేషార్థ నూచకాలైన కొన్ని రేఖలు చేరి గార్ణారాలకు గూడా వాడబడుతూ, క్రమంగా ఆ విశేషార్థాలను ప్రకరణమలకు వదలడంతో వదానికొక లిపి చోచ్చా ఏర్పడింది. ఏకార్థకములైన అనేక వదాలకుగూడా డ్యా విధంగా నే ఒకే లిపి ఏర్పడింది. ఏకాచ్చ వదాలతో గూడిన చీనా భాష ఇప్పటివరకూ ఈ స్థితి (వదలిపి) లోనే ఉంది.

పత్యయవిశిష్టమైన ఈజప్పు దేశపుభాషలో గమాన ప్రాతిపదికములైన అనేక వదాలకు అనేక లిపు లేర్పడడం వ్యవహరించి గమాన ప్రాతిపదిక కొక లిపి, ఏక వర్ణాత్మకమైన పత్యయాలకు వేయవేచు లిపులూ ఏర్పడి, కాలప్రమాన వర్ణబోధకమైన లిపి మూల వదాలకు గూడా ఉపయోగించ బడింది.

ఈ విధంగా ఈజప్పులో మొదట ఏర్పడ్డదని భావించ బడుతోన్న ఈ వర్ణబోధక లిపి స్థానికాల్లో ఆరేబియాకును,

అక్కడినుంచి వరకుల ద్వారా వివిధ దేశాలకు వ్యాపించిందని తెలుస్తోంది. ఈ విధంగా ఈజిప్టులో ‘హీరాగ్ఫిక్’ లేక గురులిపి, నుమేరియాలో కునిఫారం (కోణరూప) లిపి ఉండేవి. నవశిలాయుగానికి పూర్వమే ఇవి ఉన్నట్లుకూడా ఆధారాలున్నాయి. ఈ రెండు లిపుల సమ్మేళన ఘర్షితంగా నే నేటి యూరపు భాషలకు వాడే రోమన్ లిపి, తజ్జన్య లిపులూ ఏర్పడ్డాయి.

సెమిటిక్ దేశంలో ఆర్థిక్యున్ అనీ, ఫోనోమియన్ అనీ రెండు లిపులు ఉండేవి. వీటినుంచే వరుగగా అశోక కారనాల్లోని ‘ఖరోషీ, బ్రాహ్మణ్’ లిపులు పుట్టాయి. క్రీ. పూ. కింద శాఖ్యంలో భారతీయు లీ లిపులు సేచ్చియుంటారని ఉంచా. ఖరోషీ ఇతర సెమిటిక్ లిపులవలె కుడినుంచి ఎడమకు వ్రాయుచడేది. ఉద్ధా, ఆరబ్హిక్, మర్మియన్ వగైరా భాషల లిపులు దీనినుంచే పుట్టాయి. బ్రాహ్మణ్ లిపికూడా మొదట్లో అలాగే ఉండి పిమ్మట ఎడమనుంచి కుడికి వ్రాయడం అశోకుని కాలంలో ప్రారంభమైనది. ఉత్తర హిందుాఫానంలోని బ్రాహ్మణ్ లిపినుండి దేవనాగర లిపి, తజ్జన్యములైన తదితర ఉత్తర భారతీయ లిపులూ, దక్కిఁఁ భారతంలోని ‘బ్రాహ్మణ్’ నుండి తెలుగు మూలాదమ్మికా లిపులు పుట్టాయని తెలుస్తోంది. కాకొకుల మూడఁ. 10 టంతో వ్రాయడానికి పీలుగా తెలుగు కస్తుడ లిపులు గుండ్రకత్తుగా మారాయి. తక్కిలులిపిలో మాత్రం కొంత విశిష్టత ఉంది. ఆరవంలోకంటే తెలుగులో అక్కరాలక్కువగా ఉండానికి కారణం అందులో సంస్కృతవదా లక్ష్మీవగా చేరడమే!

కుక్కిలో, పెరూ మొల్లా దేశాల్లో వెనుక మయ్యలిపి ఉండేది. అది ఇంకా అర్థం చేసుకోబడలేదు. చైనా లిపి నేటికీ పైనుండి క్రిందికి పంక్తులుగా వ్రాయబడుతూంది. పేజీలు కుడి నుండి ప్రారంభమై ఎడవుకు ముగుస్తాయి. చైనాలిపిలో వ్రజా చైనాప్రీభుత్వం మార్పులు తలపెట్టినట్లు లిపినంఖ్యను 800కు తగ్గించడం, రోమకలిపిలో ఆభాషను వ్రాయడం మొల్లా చేసి వయోజనవిద్యను పోర్చుపోస్తున్నట్లు తెలుస్తోంది.

ఆహురాలు డాడాను ఒకటిగా ఉన్నందున వివిధణోఘక (ల్యాటిక్) లిపులకు ఏక రోమక లిపి, వివిధ భారతీయ (బ్రాహ్మణజన్య) లిపులకు ఏక భారతీయ లిపి, వివిధ సెమిటిక్ లిపులకు ఏక సెమిటిక్ లిపి యావిధంగా అచ్చు, తైత్తి వ్గౌరాలకు సులభమయ్యే విధంగా సంస్కృతించడు అవసరం. అటుపిమ్మటు ప్రవంచ భాషలన్నిటిక్కాడా ఒకటిపి ఉండడం సాధ్యపడుతుంది. ఇప్పటికే కొన్ని భాషలకు అనలు లిపులే లేకపోవడం, చాల లిపులు పైయూంత్రిక సౌకర్యాలకు అనుగుణంగా లేక పోవడం గమనించవలసి ఉన్నది. వివిధ రోమక, సెమిటిక్ లిపులకు 20-30 విభి ఆహురాలునూ, వివిధ భారతీయ లిపులకూ 36-56 ఆహురాలునూ చైనాలిపికి కొన్ని (8-20) వేల వదలిపులునూ ఉన్నాయి. కనుక, పై రెండు సంస్కృతాలకు మునుముందుగా ఆయా భాషలకు లిపులను అచ్చు, తైత్తి వ్గౌరాలకు పీలుగా ఉండేటట్లు సంస్కృతించడం తక్కణక రఘ్యం.

వర్గసమాజాలు-భాషలు

బాణిగ, జమిందారీ, పెట్టుబడిదారీ యుగాల్లో భాషా

సాంకర్యం విరివిగా జరిగింది. విశేషల భాషలు పరాజితుల భాషలను అణచివేయడం ప్రవంచంలో అనేకదేశాల్లో పలు మారులు జరిగింది. ఇప్పటికీ పెట్టబడిదారీ దేశాల్లో యాం విధానం యింకా కొన్నానునోంది. పరాజితుల భాషలనుండి విశేషల భాషలు ఎంతో పదనముదాయాన్ని చేయుకొని ఇంఖు అభివృద్ధికావడం, అలాగే పరాజితుల భాషలు విశేషభాషల లక్ష్మాలను వాటి పదనంపదను ఉథయభాషల బలాబలాలను బట్టి తమలోచేయుకొని, కొన్ని కొంతవరకూ, మరికొన్ని గుర్తు పట్టలేనంతగానూ మారిపోవడం జరిగింది. ద్రావిడ భాషలు వైరా ఇందుకుదాహరణ. ద్రావిడ భాషలు ప్రాచీనములూ, పటిష్ఠములూ కావడంవల్ల అవి తమ ప్రాథమిక స్వరూపాన్ని సంరక్షించుకో గలిగాయి. కొన్ని బలహీనభాషలు ఈ సంఘ ర్షణకు తట్టుకోలేక పూర్తిగా మఱుగుపడిపోవడం జరిగింది. మరికొన్ని తెగలతోచాటు వారి భాషలు కూడా తమకన్నా ప్రభు లములైన తెగలోనూ, వారి భాషలోనూ లీనంకావడం జరిగింది. అలాంటి వారి శాఖల, గోత్రాల పేర్లను బట్టి, వారి గనాతనా చార సంప్రదాయాలను బట్టి మాత్రమే వారి అనలు తెగలను భాషలను గుర్తించగలం. అంతేగాళ ఒకే జాతికి సంబంధించిన విధ మాండలికాలలో బలియైమైన మాండలికమే ఈ జాతికి సంబంధించిన జాతియభాషగా రూపొందడం జకుగుతుంది. కేవల ఒడస్సు ప్రాంతపు మాండలికమే రఘ్యనభాషగా రూపొందడం వైరా ఇందుకుదాహరణలు. రఘ్�యైలోని విధ భాషలలో పలుమార్గు రఘ్యనభాష సాంకర్యం చెందినపుటికీ రఘ్యన భాషయే విజయాన్ని గాంచింది. మిగతావి ఓడి పోయాయి.

ఇక మన తెలుగు విషయంలో—రాయలసీమ, తెలంగాణ, కుత్తరకోస్తా, దక్కిణాటకోస్తా ప్రాంతాల ప్రజల భాషలో యొనలోనూ, వద్దబాలంలోనూ కొంత ఫేదం ఉన్న ప్రటికీ పరస్పరం అధ్యంచేసుకోడానికి అభ్యంతరం కలగడంతేదు. కారణం ఈ ఫేదం కతాంశం మాత్రమే కావడం, ఖిగతా వదాలూ, ఎన్నికరణవ్యవస్థ ఉమ్మడి భాషనుంచి ఉపయోగించుకోవడమే. నర్సాతుప్రాంతాల తెలుగులో సుస్కృతాంగ్ల ఒరియావదాలు, తెలంగాణ తెలుగులో ఉచ్చూ వదాలూ, రాయలసీమ తెలుగులో కన్నడ, తమిళ వదాలూ కొంచెం హెచ్చుగాఉంటాయి. అయినప్పటికీ నేడు మన ‘విశాలాంధ్ర’ లో కార్మిక ప్రజాతంత్ర సంస్కలక్ర ప్రాబల్యం ఉండడంవల్ల మామూలుగా భూస్వామ్య పెట్టుబడివారి నమూజాల్గో కొన్ని మాండలికాలవల్ల చూపచే నిర్లక్ష్య భాషానికి, అనాదరణకూ తావుండదు. పై పెచ్చ అన్న మాండలికాలనుంచి ప్రస్తుతిని ఏకైక జాతీయ భాష విశాలాంధ్ర భాషగా వర్ణిల్ల గలదు.

సోమలిస్తు వ్యవస్థ - భాషలు - ప్రపంచభాష

ఆలాగే దాక్కిణాత్మ-కొత్తరాహ భాషలనుంచీ వ్యక్తికారణ జాతీయభాష, వివిధ దేశియ భాషలనుంచీ, ఆసియాఫండ భాష, వివిధ ఫంచాలభాషలనుంచీ ఏకైక ప్రవంచ భాష ఏలహాలతో ఏర్పడడానికి వీలుందో ఈ క్రింది అంశాలు స్పష్టం చేస్తాయి.

ప్రవంచ మంత్రా సోమలిస్తు వ్యవస్థ ఏర్పడేటప్పటికీ వివిధ జాతుల భాషలు పై పునాదులమీద పరభాషలపై త్తనం

(వార్యం) లేకుండా పూర్తిగా వికసించి అభివృద్ధి గాంచుతాయి. అప్పుడు వివిధ రంగాల్లో వివిధ జాతుల వరస్వర సంబంధాలు, సహకారాలద్వారా వివిధ జాతుల, భాషల పలుకుబడి, భాగ స్వామ్యంగల, వివిధ భాషల్లోని ఉత్తమ గుణాలతో గూడిన జీసల్-భాషలు ముందుగానూ, పిమ్మటు ఆజోసల్ భాషల ద్వారా పూటి ఉత్తమ గుణాలతో గూడిన ఉమ్మడి ప్రపంచ భాష ఒకటి ఏర్పడచానికి అవకాశం కలుగుతుంది. ఈ విషయంలో కార్మేడ్ స్ట్రోలిన చేసిన యాక్రిండి ఉపదేశం గమ వించవలసి యుంటుంది—

“జాతీయ సంస్కృతుల, జాతీయ భాషల సంవ్యాఖ్యాభివృద్ధి పెట్టుబడిదారీ విధానపు జాతీయపీడన రద్దునుంచి ఉదయు స్తంష్ఠ (ప్రప)థమ కర్తవ్యం. అది శాశ్వతమైన విశ్వజీసీన మైన మానవ సంస్కృతికి, మానవ భాషకూ పునాదిని ఏర్పరచగలదు.

సోమలిష్ట ఎప్పుడు వివిధ జాతుల జీవితంలో భాగ మన్వతుండో, ఎప్పుడయితే ఆచరణ భిన్నజాతీయ భాషలమొది ఒక సాధారణ భాష ఉంటే మేలని ఆ జాతులు విశ్వజీస్తాయో అప్పుడు ఈ జాతీయ విభేదాలు, జాతీయభాషలూ నశించి పోవడం ప్రారంభిస్తాయి. సర్వజాతి సాధారణమైన ఒకే ఒక ప్రపంచ భాషకు అవకాశం కలిగిస్తాయి.” — అలాంటి భాష దూషిందడంలో ఈ క్రింది ప్రభానాంశాలు ప్రాముఖ్యాత వహించవచ్చు.

- 1) ముఖ్యంగా ఆ యూ భాషలు మాట్లాడే జాతుల జన సంఖ్య.
- 2) ఆ యూ భాషల వ్యాపి.
- 3) ఆర్థిక రాజకీయ

పారిభ్రామిక సాంఖ్యిక సాంస్కృతికాది రంగాల్లో ఆయుషాతులు ఆ యుషా యుగాల్లో వహించిన, వహిస్తేన్న స్వత్త. 4) విక్ష్యసాహిత్యవికీ, సంస్కృతిక ఆ యుషాతులు, భాషలు కావించిన కృషి. 5) నూతన వైజ్ఞానిక విషయావిష్కరణ. 6) ఆ యుషా భాషల పరిపక్వత, పడవిస్తృతి. 7) ఆ యుషా భాష కుటుంబాల్లోనూ, జోనల్ భాషల్లోనూగల మూలవదనసాదృశ్యం 8) వ్యాకరణ సౌలభ్యం. 9) శాస్త్రియ సమన్వయ దృష్టి. 10) ఆ నాటి వివిధ ప్రపంచవ్యవహారాల ఆవశ్యకత. 11) వివిధ జాతుల మధ్య ఆధిక రాజకీయ సాంఖ్యిక సాంస్కృతిక రంగాల్లో ఇవ్వటినుంచీ జరిగే పరస్పర నంబంభాలు, సహారాల విశిష్టత మొల్లు॥.

సమాన పదకోశాలు

సమాన (అథసామ్యమూ, ధ్వనిసామ్యమూ గల) పదాలతో గూడిన ఒకొక్కభాషా కుటుంబంలోని భాషలకు సంబంధించిన సమాన పదకోశాలు నేడు మనకు భాషల సత్యరాథ్యయనానికి, పారిభ్రామిక పదభాలానికి, భాషాక్రతు పరిశోధనకూ ఉపయోగిస్తాయి. అంతే గాక, సోదరజాతి ప్రజలమధ్య సాహస్రర్థాన్ని సెలకొల్పాడానికి గూడా ఇవియొంటో ఉపకరిస్తాయి. అంత రాజీయతాభివృద్ధికి దోహదం చేస్తాయి. అని ఫూలంగా యాక్రిందివిధంగా తయారు చేయవచ్చు.

1. ఇండో-యూరపియన్ భాషాకుంబానికి సంబంధించిన వివిధ ముఖ్యశాఖలకు ఒకొక్క దాని కొకొక్కటి, పిమ్మట అన్ని టికీ కలిపి ఒకటి.

3. సెమిటిక్ భాషాకుటుంబానికి చెందిన భాషలన్నీ టీకీ కలిపి ఒకటి.

4. హామిటిక్ భాషల కొకటి.

5. తురేఖియన్ భాషాకుటుంబంలోని వివిధ వర్గాలకు బ్రిట్టాక్టు-దాని కొర్మాక్టుటి చో.

మొత్తంమూడు ఇలాంటి వర్గికరణలో ఆ యూ కుటుంబాలకూ, కొఫలకూ, వేరువేరుగా నమూన పదకోళాలను ప్రతి టీంచడం చాలవరకు ఉపయోగిస్తుంది. భాషాధ్వయనంలో ఒక కొత్త అధ్వయం తెలుస్తుంది. భాషాశాత్రువేత్తల కృషిని యూ విధమైన కృషి కొత్త పుంతల్ని పట్టించడమే గాళ, వివిధ ప్రవంచ భాషల సత్యరాధివృద్ధికి, సత్యంబంధాలకూ మధ్య దశగా ఆ యూ ప్రాంతియ (కోసల) భాషల ఆవిర్భావానికి తదువరి ఏకైక ప్రవంచభాషా ఆవిర్భావానికి దోహదమిస్తుంది.

ఒకే కుటుంబంలోని భాషల సాంకేత్యాన్ని నిర్ధరించడానికి, సత్యజీవితానికి ఆశ్చ్యవక్ష్యకమైన సర్వనామాది విషయాల అనుక్రమంలో యూ పదకోళాలు కూర్చుడం మంచిది. భాషలను అధ్వయనం చేయడానికి కోడా ఈ పరుసా, ఈ పద్ధతిల్యే ముఖ్యమైనది. ఇలాంటి పదకోళపద్ధతివల్ల కొలం, త్రమ కలిసి వస్తాయి. వరస్వరగంభంథం ఆ యూ పదాలకు ఉండడంవల్ల గుర్తు పట్టడానికి, ఉపయోగపెట్టుకొనికి అవి వెంటనే లొంగుతాయి.

నిపాతపద్ధతి అంతగా లేకుండా, వ్యుత్తుత్తి పద్ధతిలో నూలిక వ్యవహారానికిగాను పై విధంగా ఆ యూ కుటుంబాలకు, కొఫలకు, వర్గాలకు బ్రిట్టాక్టు-దానికి 1, 2 వేల మాలఫద-

లతో ఒకొక్క పదకోశం ప్రచురించడం అవసరం. జీసిక్ ఇంగ్లీషులో ఉన్న 800 పదాలతో నేడు ఎన్నో వ్యవహారాలు చక్కబెట్టుకొంటున్నాం. అలాగే వివిధ విషయాలలో పరిమిత మూల పదాలతో గూడిన యిం పదకోశాలవల్ల కొన్ని వేల సంవత్సరాలకు పూర్వం వ్యవహారంలో ఉన్న ఆ యూ మూల భాషల స్వరూపం, పరిమితి, ఆ భాషలు మాట్లాడే పూర్వీకుల వైజ్ఞానిక ఫోయి, సాంఘిక పరిస్థితి వ్యక్తిరా అర్థం చేసుకోగలగ డమే గాక నేడు మనం ఆ యూ భాషల్లో సులభంగా వ్యవహారించ గలుగుతాం. అంతేకాక, ఆయా జాతీయభాషలు చక్కగా వికసించి ప్రజలలో సత్యరవ్యాప్తి గాంచడానికి, కేవలం కృత కంగా గాకుండా, సజీవంగా ఆయా జాతీయ భాషలనుంచి పైన వివరించిన విధంగా వివిధ ప్రాంతీయ భాషలు, వాటినుంచి ప్రపంచభాష ఉన్నమిచడానికి వివిధ జాతిజపల వివిధ సంబంధాలతో బాటుయిం పదకోశాలు ఉపయోగిస్తాయి. కనుక, అలాంటి ప్రపంచభాష ప్రార్థిన చెప్పినట్లు కేవలం రఘ్యన్, ఇంగ్లీషుజర్నల్, స్పెనిష్, హిందీ-సంస్కృతం, తెల్చిన్ మొల్లా భాషల్లో ఏంక్కాదాసతోనో గాక ఆయా భాషల మూలపదాలు, ఉత్తమ లక్షణాలతో గూడి, ప్రపంచప్రజల వ్యవహార ఫలితంగా ఏర్పడుతుంది. ‘అర్ధ, ద్రావిడ భాషామూలపదాలను’ విడివిడిగా పాత కల ఉపయోగార్థమై త్వరలో ప్రచురిస్తాను.

భాషాక్రత్త కోణంనుంచి చరిత్రను వ్యాఖ్యానిస్తూ యిం రచన చేశాను. ఇందుకు తోడ్పడిన క్రిత్తుల కివే నా అధివందనాలు! ఇందలి గుణాలను గ్రహిస్తూ, సానుభూతికో చేసే సూచవల్లి, హృదయ పూర్వవంగా స్వీకరిస్తాను!

అధ్యారాలు (SOURCES)

గ్రంథం పేరు

రచయిత - లేక ప్రచురణకర్త

1. Concerning Marxism in Linguistics J. V. Stalin
2. శాసుల సమస్య
3. భాషా సమస్య పండిత జవహర్ లలో స్ట్రేట్
4. ప్రపంచ చరిత్ర „ „
5. భాషాకాత్తు సంగ్రహః శ్రీ తి. గు. వరదాచార్యః M.A.(Hons)
6. ఆంధ్ర భాషా చరిత్ర I, 2 భాగాలు డా. చిలకూరి నారాయణరావు ఎం. ఏ., పి. హెన్. డి.
7. సంధి కోరాడ రాష్ట్రప్రాంతయ్య, ఎం. ఏ.
8. ఆంధ్ర భాషా వికాసం గంభీరో సౌమయ్యలు, ఎం. ఏ.
9. ఆంధ్ర ధార్మశాల పరమస్తు చిన్నయ కూరి
10. English Idioms and How to use them W. Mc. Mordic, M.A.
11. స్టేడాండ్ కామాదీ భట్టోజీ హిత్తికః.
12. A Sanskrit and English Dictionary Pandit Ram Jasan (Being an Abridgment of prof. Wilson's Dictionary 1870)
13. The Practical Sanskrit-English Dictionary Vaman Shiva Ram Apte, M.A.
14. The Large Type concise English Dictionary Charles Annandale M. A., L.L.D.
15. English-Telugu Dictionary [P. Sankara Narayana, M. A., M. R. A. S.
16. Telugu-English Dictionary "
17. Concise Russian-English and English-Russian Dictionary S. G. Zajmovskij
18. Hindi-Russkiya Slovare (కొండి రూసి శబ్దాన్విత) V. M. Beskrovneya
19. తెలుగు నెలయం లోకమాన్య చాలగంగాథర టిల్క
20. జగత్కృత కోమాండూరి కెత్తలో పొచ్చాట్టులు (హెన్. జి. చెల్పువనసరించి)
21. మానవ విషయం ఇదీ,

22. మానవ శాస్త్రం-ఆదిమనివాసులు ఎం. సోముసుందరం, ఎం. ఏ.
 23. పరిషాధు వాదం చెలసాని వాసుడేవరావు
 24. భూర్భజేశం యన్. ఏ. డాంగే
 25. The Aryanisation of India Nripendra Kumar Dutt, M.A.
 26. Asura India Ananta Prasad Banergi Sastri,
 M. A. D. Phil (oxon)
 27. హిందూజీష్ కథా సంగ్రహం కొముర్రాజు లత్కుఁబరావు, ఎం. ఏ.
 28. ప్రవంచ చరిత్ర గాడిచర్ల మారిపస్ట్రోత్పమరావు, ఎం. ఏ.
 29. అంధ్రుల సంక్లిష్ట చరిత్ర వీటుకూరి బలరామమూర్తి, బి. ఏ.
 30. అంధ్రుల చరిత్ర చిలుకూరి కీర్త్థద్రరావు
 31. ప్రాచీనాంధ్ర నొకొళీన చరిత్ర భావరాజు వెంకటకృష్ణరావు
 32. అంధ్రుల చరిత్ర-సంస్కృతి ఖండకల్లి లక్ష్మిన్నరంజనం, ఎం. ఏ.
 ఖండకల్లి భాలేంచు చేభరం, ఎం. ఏ.
 33. అంధ్రుల సాంఘిక చరిత్ర సువేరం ప్రశాపరెడై
 34. అంధ్రజీశతు చరిత్ర పీళిక
 35. అంధ్ర విజ్ఞానం 1-7 సంపుటాలు ప్రసాద భూమాలండు
 36. కథలూ-గాథలూ దివశ్రా వెంకట ఇవరావు
 37. అర్యుకవి తుకంత్రం సూర్యదేవర రాభుతయ్య చాడరి
 38. తుయవ్వు ప్రజా-స్వామికం అయ్యనేనికర కాశ్యోరరావు
 39. శీసాజీష చరిత్ర
 40. Brief History of Russia Vol. I M. N. Pokrovsky
 41. The U. S. S. R. A Geographical Survey James S. Gregory,
 B. A., F. R. G. S,
 D. W. Shave, M Sc.
 42. The Social & State Structure V. Karpinsky
 of the U. S. S. R.
 43. Soviet Tajikistan Pavel Luknitsky
 44. 'స్వామియిం' భూమి, 'Peoples China', 'For a Lasting Peace,
 and For a people's Democracy' Etc.,
 45. Year Books, Telugu, Hindi, English, Sanskrit Dic-
 tionaries, & Grammars Etc.